

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

**1 OCAK - 31 MART 2019
ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR**

ÖZET KONSOLİDE BİLANÇOLAR	1-2
ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI	3
ÖZET KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI	4
ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI	5
ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI	6
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	7-83
DİPNOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	7-8
DİPNOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	9-22
DİPNOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ	23-24
DİPNOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	24-44
DİPNOT 5 FİNANSAL YATIRIMLAR	45-48
DİPNOT 6 FİNANSAL BORÇLAR	49-52
DİPNOT 7 KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER	52
DİPNOT 8 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	52-53
DİPNOT 9 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	53-55
DİPNOT 10 MADDİ DURAN VARLIKLAR	56-57
DİPNOT 11 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	58
DİPNOT 12 KULLANIM HAKKI VARLIKLARI	59
DİPNOT 13 ŞEREFİYE	60
DİPNOT 14 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	60-63
DİPNOT 15 TAAHHÜTLER	64-67
DİPNOT 16 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	68
DİPNOT 17 ÖZKAYNAKLAR	68-70
DİPNOT 18 SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER	70-71
DİPNOT 19 FİNANSAL GELİRLER/GİDERLER	71
DİPNOT 20 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	71-75
DİPNOT 21 TÜREV ARAÇLAR	75-76
DİPNOT 22 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR	76-78
DİPNOT 23 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN BORÇLAR	78
DİPNOT 24 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	79
DİPNOT 25 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	79-82
DİPNOT 26 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	83

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 VE 31 ARALIK 2018 TARİHLİ ÖZET KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmemiş 31 Mart 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2018
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		213.842.478	185.300.225
Nakit ve Nakit Benzerleri		29.807.350	23.657.667
Finansal Yatırımlar		17.511.385	15.837.844
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan	5.a	7.037.953	6.869.025
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	5.b	7.111.655	5.450.262
- İtfa Edilmiş Maliyeti Üzerinden Değerlenen	5.c	3.361.777	3.518.557
Ticari Alacaklar		2.054.985	2.010.806
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	22	116.719.933	104.749.857
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Hesabı		33.635.451	26.433.745
Diğer Alacaklar	8	2.704.536	1.784.144
Türev Araçlar	21	6.082.197	5.147.767
Stoklar		3.206.890	2.944.845
Peşin Ödenmiş Giderler		1.013.630	900.603
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar		20.911	16.167
Diğer Dönen Varlıklar	16	1.077.496	1.802.560
		213.834.764	185.286.005
Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlıklar	18	7.714	14.220
Duran Varlıklar		191.445.381	186.386.046
Finansal Yatırımlar		53.346.311	47.654.602
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	5.b	44.617.528	38.909.591
- İtfa Edilmiş Maliyeti Üzerinden Değerlenen	5.c	8.728.783	8.745.011
Ticari Alacaklar		95.116	126.256
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	22	98.818.169	101.849.702
Diğer Alacaklar	8	2.686.942	3.054.550
Türev Araçlar	21	18.393.249	17.540.849
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	9	6.560.272	6.756.459
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller		144.875	136.930
Maddi Duran Varlıklar	10	6.755.077	6.626.678
Kullanım Hakkı Varlıkları	12	1.932.748	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		2.142.646	2.108.876
- Şerefiye	13	861.744	849.215
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	11	1.280.902	1.259.661
Peşin Ödenmiş Giderler		22.069	20.991
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	20	393.910	372.640
Diğer Duran Varlıklar	16	153.997	137.513
TOPLAM VARLIKLAR		405.287.859	371.686.271

Bu konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere Yönetim Kurulu'nun 9 Mayıs 2019 tarihli toplantısında onaylanmıştır. Genel Kurul'un konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 VE 31 ARALIK 2018 TARİHLİ ÖZET KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 31 Mart 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2018
YÜKÜMLÜLÜKLER			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		277.422.118	255.444.010
Kısa Vadeli Borçlanmalar	6	16.670.507	9.726.191
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	6	20.343.494	20.815.668
Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Yükümlülükler	7	298.654	-
Ticari Borçlar		3.687.818	3.372.749
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	23	222.711.914	205.815.346
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar		124.362	93.671
Diğer Borçlar	8	7.142.749	6.142.410
Türev Araçlar	21	3.931.677	5.348.337
Ertelenmiş Gelirler		264.766	291.868
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	20	91.793	62.396
Kısa Vadeli Karşılıklar		927.324	1.006.206
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar		284.919	327.351
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	14	642.405	678.855
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	16	1.220.856	2.764.894
		277.415.914	255.439.736
Satış Amacıyla Elde Tutulan Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	18	6.204	4.274
Uzun Vadeli Yükümlülükler		69.134.952	59.846.465
Uzun Vadeli Borçlanmalar	6	33.030.252	35.222.289
Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Yükümlülükler	7	1.686.829	-
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	23	20.616.445	13.818.904
Diğer Borçlar	8	4.422.297	2.372.596
Türev Araçlar	21	8.016.248	7.583.133
Ertelenmiş Gelirler		99.399	116.833
Uzun Vadeli Karşılıklar		489.026	452.305
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar		482.921	448.045
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	14	6.105	4.260
Ödenecek Vergi ve Fonlar	8	11.494	-
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	20	693.415	185.504
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	16	69.547	94.901
ÖZKAYNAKLAR		58.730.789	56.395.796
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	17	29.387.392	29.289.967
Ödenmiş Sermaye	17	2.040.404	2.040.404
Sermaye Düzeltme Farkları		3.426.761	3.426.761
Paylara İlişkin Primler	17	22.237	22.237
Geri Alınmış Paylar (-)	17	(190.470)	(190.470)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Kar ya da Zarar		(80.199)	(74.784)
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/(Kayıpları)		(80.199)	(74.784)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak		(664.160)	(370.833)
Birikmiş Kar ya da Zarar			
- Yabancı Para Çevrim Farkları	17	1.524.672	1.382.776
- Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları	17	(604.967)	(535.681)
- Yeniden Değerleme ve Sınıflandırma Kazançları/(Kayıpları)	17	(1.583.865)	(1.217.928)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	17	1.136.788	1.050.078
Geçmiş Yıllar Karları		22.639.019	19.556.239
Net Dönem Karı		1.057.012	3.830.335
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		29.343.397	27.105.829
TOPLAM KAYNAKLAR		405.287.859	371.686.271

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur .

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2019 VE 2018 DÖNEMLERİNE AİT ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak - 31 Mart 2019	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak - 31 Mart 2018
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER			
Hasılat (net)	4	4.288.335	3.407.160
Satışların Maliyeti (-)	4	(3.417.461)	(2.704.894)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar		870.874	702.266
Faiz, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	4	10.662.441	7.914.655
Faiz, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	4	(6.948.161)	(4.325.367)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar		3.714.280	3.589.288
BRÜT KAR		4.585.154	4.291.554
Genel Yönetim Giderleri (-)		(1.854.245)	(1.480.864)
Pazarlama Giderleri (-)		(555.272)	(464.465)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		(2.678)	(2.429)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler		334.346	242.784
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)		(291.982)	(167.085)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından Paylar	9	384.638	149.873
FAALİYET KARI		2.599.961	2.569.368
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler		21.550	181.518
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)		(439)	(352)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		2.621.072	2.750.534
Finansman Gelirleri	19	27.605	6.712
Finansman Giderleri (-)	19	(275.810)	(151.403)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		2.372.867	2.605.843
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri			
Dönem Vergi Gideri	20	(106.877)	(351.683)
Ertelenmiş Vergi Geliri /(Gideri)	20	(338.025)	(163.086)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLERDEN DÖNEM KARI		1.927.965	2.091.074
DURDURULAN FAALİYETLER			
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı	18	(22)	25
DÖNEM KARI		1.927.943	2.091.099
DÖNEM KARININ DAĞILIMI			
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		870.931	1.024.711
- Ana Ortaklık Payları		1.057.012	1.066.388
Pay başına kazanç			
- yüz adet adi hisse senedi (TL)		0,52	0,52
Pay başına sürdürülen faaliyetlerden kazanç			
- yüz adet adi hisse senedi (TL)		0,52	0,52

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT ÖZET KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 1 Ocak - 31 Mart 2019	Bağımsız Denetimden Geçmemiş Önceki Dönem 1 Ocak - 31 Mart 2018
DÖNEM KARI		1.927.943	2.091.099
Diğer Kapsamlı Gelir/(Gider):			
Kar veya Zararda Yeniden			
Sınıflandırılmayacaklar	20	(12.394)	7.712
Aktüeryal (kayıp)/kazanç		(12.212)	8.241
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelir/(giderlerindeki) paylar, vergi sonrası		(182)	(529)
Kar veya Zararda Yeniden			
Sınıflandırılacaklar		(588.151)	42.858
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir (gider), vergi sonrası		(806.968)	(312.837)
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	20	319.920	292.709
Nakit akışı riskinden korunma araçları, vergi sonrası		69.424	147.297
Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin kar/(zarar), vergi sonrası		(67.068)	(88.459)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelir/(giderlerinden) paylar, vergi sonrası		(103.459)	4.148
DİĞER KAPSAMLI GELİR/(GİDER)			
(VERGİ SONRASI)	20	(600.545)	50.570
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		1.327.398	2.141.669
TOPLAM KAPSAMLI GELİRİN DAĞILIMI			
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		569.128	1.056.073
- Ana Ortaklık Payları		758.270	1.085.596

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Kar veya Zararda Yeniden													
	Sınıflandırılmayacak				Sınıflandırılacak									
					Birikmiş Diğer Kapsamlı									
Gelirler ve Giderler				Gelirler ve Giderler										
Sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Geri Alınmış Paylar (-)	Paylara ilişkin primler	Aktüeryal (kayıp) / kazanç	Yabancı para çevrim farkları	Risken Korunma Fonları	Değer artış fonları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar	
1 Ocak 2018 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(76.380)	724.660	(349.708)	(310.337)	1.032.916	16.790.619	3.481.086	26.591.788	25.406.151	51.997.939
Muhasebe politikalarında yapılan değişikliklerin etkisi	-	-	-	-	-	-	-	57.591	-	(48.749)	-	8.842	20.888	29.730
1 Ocak 2018 itibariyle yeniden düzenlenmiş bakiye	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(76.380)	724.660	(349.708)	(252.746)	1.032.916	16.741.870	3.481.086	26.600.630	25.427.039	52.027.669
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	20.845	3.460.241	(3.481.086)	-	-	-
Temettü (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(639.523)	-	(639.523)	(999.042)	(1.638.565)
İş ortaklığı halka arz etkileri (**)	-	-	-	-	696	-	-	(435)	(13.919)	15.765	-	2.107	-	2.107
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	3.588	122.705	17.756	(124.841)	-	-	1.066.388	1.085.596	1.056.073	2.141.669
31 Mart 2018 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(72.096)	847.365	(331.952)	(378.022)	1.039.842	19.578.353	1.066.388	27.048.810	25.484.070	52.532.880
1 Ocak 2019 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(74.784)	1.382.776	(535.681)	(1.217.928)	1.050.078	19.556.239	3.830.335	29.289.967	27.105.829	56.395.796
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	86.710	3.743.625	(3.830.335)	-	-	-
Temettü (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(660.845)	-	(660.845)	(112.462)	(773.307)
Sermaye arttırımı (***)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.780.902	1.780.902
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(5.415)	141.896	(69.286)	(365.937)	-	-	1.057.012	758.270	569.128	1.327.398
31 Mart 2019 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(80.199)	1.524.672	(604.967)	(1.583.865)	1.136.788	22.639.019	1.057.012	29.387.392	29.343.397	58.730.789

(*) Holding tarafından 1 TL nominal değerli pay başına ödenen temettü brüt 0,30 TL'dir (2018: 0,30 TL).

(**) Grup'un iş ortaklıklarından Enerjisa Enerji A.Ş. 8 Şubat 2018 tarihinde %20'lik pay ile halka arz edilmiştir.

(***) 2019 Ocak ayında Grup'un bağlı ortaklıklarından Akbank'ın çıkarılmış sermayesi 1,2 Milyar (Tam) TL arttırılarak 4 Milyar (Tam) TL'den 5,2 Milyar (Tam) TL'ye yükselmiştir.

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak - 31 Mart 2019	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak - 31 Mart 2018
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		2.372.867	2.605.843
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası (karı) / zararı		(22)	25
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakitin faaliyet karı ile mutabakatına yönelik düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	4	334.362	192.439
Kredi risk karşılıkları		1.293.790	566.805
Türev araçların makul değer değişikliği		(2.802.528)	(1.233.563)
Faiz ve kur gelirleri		1.242.321	(800.158)
Faiz giderleri		91.145	40.149
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		155.393	34.766
Maddi ve maddi olmayan varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller değer düşüklüğü/(değer düşüklüğü iptali)	10,11	3.660	(3.760)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ve yatırım amaçlı menkul kıymetler satış karı		(16.236)	(51.397)
İş ortaklıkları ve iştirak kazancı		(384.638)	(149.873)
İş ortaklıkları hisse satış geliri		-	(122.988)
Stok değer düşüklüğü karşılığı/(iptalleri)		3.694	(5.339)
Şüpheli alacak giderleri		31.894	430
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		(26.177)	196.710
Diğer		-	9.161
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı		2.299.625	1.279.250
Ticari alacaklardaki değişim		(44.933)	5.626
Stoklardaki değişim		(248.436)	(341.112)
Diğer alacaklar ve diğer dönen varlıklardaki değişim		340.700	(1.244.816)
Ticari borçlardaki değişim		315.069	(282.961)
Diğer borçlar ve yükümlülüklerdeki değişim		1.034.508	1.452.321
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıkların işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı		8.436	19.347
Finans bölümündeki işletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklikler:			
Menkul kıymetlerdeki değişim		(168.318)	(308.016)
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardaki değişim		(9.384.024)	(9.842.303)
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlardaki değişim		23.701.982	5.690.662
T.C. Merkez Bankası hesabı		(6.647.272)	(632.724)
Ödenen vergi	20	(107.205)	(802.498)
Ödenen kıdem tazminatı		(28.510)	(22.823)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan/(kullanılan) nakit		11.071.522	(5.030.047)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımı:			
Yatırım harcamaları	4	(263.215)	(291.706)
Makul değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan ve itfa edilmiş maliyetinden tutulan finansal varlık alım/satımı		(7.389.910)	4.178.462
İş ortaklığı halka arzından sağlanan nakit		-	738.168
Maddi ve maddi olmayan varlıklar ve satış amacıyla elde tutulan varlıkların satışından sağlanan nakit		44.053	157.283
Alınan temettüler		174.347	394.499
İş ortaklıklarına sermaye arttırımı		-	(714.000)
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/(kullanılan) net nakit		(7.434.725)	4.462.706
Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı:			
Finansal borçlardaki değişim		4.133.543	1.046.471
Bağlı ortaklıkların sermaye arttırımı sebebiyle oluşan nakit girişleri		1.780.902	-
Kontrol gücü olmayan paylara ödenen temettü		(18.967)	(999.042)
Finansman faaliyetlerinden sağlanan net nakit		5.895.478	47.429
Döviz kurundaki değişimin nakit ve nakde eşdeğer varlıklar üzerindeki etkisi		(2.837.539)	457.623
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/(azalış)		6.694.736	(62.289)
Dönem başındaki nakit ve nakit benzerleri (*)		18.654.340	9.975.545
Dönem sonundaki nakit ve nakit benzerleri		25.349.076	9.913.256

(*) Cari dönemde nakit ve nakit benzerleri 9.813 TL faiz reeskontu içermektedir (31 Aralık 2018: 432 TL). Cari dönemde dönem başındaki bloke mevduat 5.002.895 TL, dönem sonundaki bloke mevduat ise 4.448.461 TL'dir (31 Aralık 2018: Sırasıyla; 4.541.840 TL ve 5.002.895 TL'dir).

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ("Holding") 1967 yılında kurulmuş olup ana faaliyet konusu ağırlıklı olarak finans, üretim ve ticaret gibi endüstri kollarında faaliyet gösteren şirketlerin idare ve koordinasyonunu sağlamaktır. Holding Türkiye'de tescil edilmiştir. 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla çalışan personel sayısı 64.042'dir (31 Aralık 2018: 64.294). Holding merkezi aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

Sabancı Center, 4. Levent, İstanbul, Türkiye.

Holding, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1997 yılından beri Borsa İstanbul'da ("BİST") (eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ("İMKB")) işlem görmektedir. 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla Grup'un hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Dipnot 14):

	(%)
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07
Serra Sabancı	7,21
Suzan Sabancı Dinçer	6,94
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94
Diğer	64,84
	100,00

Holding, Bağlı Ortaklıkları, İş Ortaklıkları ve İştirakleri birlikte "Grup" olarak adlandırılmıştır. Holding, Sabancı Ailesi tarafından yönetilmektedir.

Bağlı Ortaklıklar

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla konsolide edilen Bağlı Ortaklıkların faaliyet konusu ve konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda Bağlı Ortaklıkların faaliyette bulunduğu endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Çalışan sayıları
Akbank T.A.Ş. ("Akbank")	BİST	Bankacılık	Bankacılık	16.893
Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. ("Carrefoursa")	BİST	Ticaret	Perakende	11.859
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. ("Teknosa")	BİST	Ticaret	Perakende	2.270
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Çimsa")	BİST	Çimento	Çimento	2.313
Kordsa Teknik Tekstil Anonim Şirketi ("Kordsa")	BİST	Lastik takviye	Sanayi	4.431
Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Temsa")	-	Otomotiv	Sanayi	1.582
Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Yünsa")	BİST	Tekstil	Sanayi	1.153
Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa")	-	Ticaret	Diğer	8
Ankara Enternasyonal Otelcilik A.Ş. ("AEO")	-	Turizm	Diğer	2
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. ("Tursa")	-	Turizm	Diğer	3
Sabancı Dijital Teknoloji Hizmetleri A.Ş. ("SabancıDX")	-	Bilgi Teknolojileri	Diğer	171

Bağlı ortaklıklar, Türkiye'de kurulmuştur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması amaçlı olarak hazırlanan Dipnot 4’te Holding’e ilişkin bilgiler “Diğer” grubu içerisinde gösterilmiştir.

İş Ortaklıkları

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İş Ortaklıklarının faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İş Ortaklıkları	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Aksigorta A.Ş. (“Aksigorta”)	BİST	Sigorta	Sigortacılık	Ageas	647
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (“Avivasa”)	BİST	Bireysel Emeklilik ve sigorta	Sigortacılık	Aviva	1.539
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“Brisa”)	BİST	Lastik	Sanayi	Bridgestone	2.946
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“Akçansa”)	BİST	Çimento	Çimento	Heidelberg	2.248
Enerjisa Enerji A.Ş. (“Enerjisa Enerji”)	BİST	Enerji	Enerji	E.ON SE	10.972
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (“Enerjisa Üretim”)	-	Enerji	Enerji	E.ON SE	1.142
Temsa İş Makinaları	-	Otomotiv	Sanayi	Marubeni	238

İş ortaklıkları Türkiye’de kurulmuştur.

İştirakler

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İştiraklerin faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İştirakler	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (Philsa)	-	Tütün ürünleri üretim	Sanayi	Philip Morris	3.135
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (“Philip Morrissa”)	-	Tütün ürünleri pazarlama ve satış	Sanayi	Philip Morris	

Çalışan sayıları Philsa ve Philip Morrissa toplam rakamlarıdır.

İştirakler, Türkiye’de kurulmuştur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

2.1.1 TMS'ye Uygunluk Beyanı

Sabancı Holding ve Türkiye'de kayıtlı olan Bağlı Ortaklıkları ve İş Ortaklıkları ve İştirakleri, kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu'na ("TTK"), vergi mevzuatına, T.C. Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı'na, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK") tarafından yürürlüğe konulan Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yine BDDK tarafından muhasebe ve finansal raporlama esaslarına ilişkin yayımlanan diğer yönetmelik, açıklama ve genelgelere ve Sigorta Murakabe Kanunu ve Sigorta Mevzuatı'na uygun olarak Türk Lirası cinsinden hazırlamaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıklar'ın kanuni finansal tabloları faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğ'in 5'inci Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar ("TMS") esas alınmıştır.

Ayrıca, konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara ve KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomi Hakkında Duyuru" ya uygun olarak sunulmuştur. Finansal tablolar, makul değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülükler dışında, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

2.1.2 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

(a) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

TFRS 9, "Finansal araçlar"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39'un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.2 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

(a) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı):

TFRS 15, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika’da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.

TFRS 4, “Sigorta Sözleşmeleri” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 4’de yapılan değişiklik sigorta şirketleri için ‘örtülü yaklaşım (overlay approach)’ ve ‘erteleme yaklaşımı (deferral approach)’ olarak iki farklı yaklaşım sunmaktadır. Buna göre:

- Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce TFRS 9 uygulandığında ortaya çıkabilecek olan dalgalanmayı kar veya zararda muhasebeleştirmek yerine diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirme seçeneğini sağlayacaktır ve
- Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici olarak TFRS 9’u uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 uygulamayı erteleyen işletmeler hali hazırda var olan TMS 39, ‘Finansal Araçlar’ standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

TMS 40, “Yatırım amaçlı gayrimenkuller” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin sınıflandırılmasına ilişkin yapılan bu değişiklikler, kullanım amacıyla değişiklik olması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkullere ya da gayrimenkullerden yapılan sınıflandırmalarla ilgili netleştirme yapmaktadır. Bir gayrimenkulün kullanımının değişmesi durumunda bu gayrimenkulün ‘yatırım amaçlı gayrimenkul’ tanımlarına uyup uymadığının değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu değişim kanıtlarla desteklenmelidir.

TFRS 2 ‘Hisse bazlı ödemeler’ standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik nakde dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçüm esaslarını ve bir ödüllendirmeyi nakde dayalıdan özkaynağa dayalıya çeviren değişikliklerin nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır. Bu değişiklik aynı zamanda bir işverenin çalışanının hisse bazlı ödemesine ilişkin bir miktarı kesmek ve bunu vergi dairesine ödemekle yükümlü olduğu durumlarda, TFRS 2’nin esaslarına bir istisna getirerek, bu ödül sanki tamamen özkaynağa dayalıymışçasına işlem görmesini gerektirmektedir.

2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

- TFRS 1, “Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması”, TFRS 7, TMS 19 ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnaları kaldırılmıştır.
- TMS 28, “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar”; bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin açıklık getirmiştir.

**31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL
TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.2 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

(a) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı):

TFRS Yorum 22, “Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktadır.

TFRS 9, “Finansal araçlar’daki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kayıp doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın IAS 39’dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.

TMS 28, “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar’daki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığı kavuşturmuştur.

TFRS 16, “Kiralama işlemleri”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, ‘Müşteri sözleşmelerinden hasılat’ standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikli kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16’ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK’nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. Bu durumda, yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında birtakım değerlendirmelere neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16’ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.2 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

(a) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı):

TFRS Yorum 23, "Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12'ye göre değil TMS 37 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

2015-2017 yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:

- TFRS 3 'İşletme Birleşmeleri', kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
- TFRS 11 'Müşterek Anlaşmalar', müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
- TMS 12 'Gelir Vergileri', işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
- TMS 23 'Borçlanma Maliyetleri, bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.

TMS 19 'Çalışanlara Sağlanan Faydalar', planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:

- Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
- Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.2 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

(b) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ve TMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar” daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS’lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
- ii) önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
- iii) önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 ‘deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi

TFRS 3’teki değişiklikler – işletme tanımı; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.

TFRS 17, “Sigorta Sözleşmeleri”; 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

2.1.3 Konsolidasyon Esasları

a) Konsolide finansal tablolar, aşağıda (b) ile (f) paragraflarında yer alan hususlar kapsamında, ana ortaklık olan Holding ile Bağlı Ortaklıklarının, İş Ortaklıklarının ve İştiraklerinin (topluca “Grup” olarak adlandırılacaktır) finansal tablolarını içermektedir. Konsolidasyon kapsamı içinde yer alan şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla ve yeknesak muhasebe ilke ve uygulamaları gözetilerek Dipnot 2.1.1’de belirtilen Türkiye Muhasebe Standartları’na uygun olarak hazırlanmıştır. İştiraklerin, İş Ortaklıklarının ve Bağlı Ortaklıkların faaliyet sonuçları, satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dahil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

b) Bağlı Ortaklıklar, Holding’in doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettiği şirketleri ifade etmektedir. Grup, bir şirketle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri şirket üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda şirketi kontrol etmektedir.

c) Grup’un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup’un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup’un payı olarak muhasebeleştirilir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

d) Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS standartları uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

Holding, %50 altında etkin ortaklık payına sahip olduğu şirketleri, kendi ve diğer Bağlı Ortaklıkları'nın sahip oldukları hisselerle ait oy hakları ile Sabancı Ailesi Üyeleri ve sadece bu aile üyeleri tarafından kontrol edilen şirketlere ait hisselerin oy haklarının birlikte etkin bir şekilde kullanılması sonucu, mali ve işletme politikalarını Holding'in kontrol etme gücüne sahip olmasından dolayı bağlı ortaklık olarak değerlendirmiştir. Sabancı Ailesi Üyeleri, Holding'e sahip oldukları şirketlerdeki oy haklarını vermek suretiyle kontrol etme yetkisi tanımaktadır. Sabancı Ailesi Üyeleri'nin sahip olduğu hisselerle düşen paylar, kontrol gücü olmayan paylar olarak gösterilmiştir.

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Bağlı Ortaklıklar, sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı		Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı	
	pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)	pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı ortaklıklar				
AEO	76,85	76,85	76,85	76,85
Akbank	40,75	40,75	40,75	40,75
SabancıDX	100,00	100,00	100,00	100,00
Çimsa	63,52	58,10	63,52	58,10
Exsa	61,68	47,90	61,68	47,90
Kordsa	71,11	71,11	71,11	71,11
Teknosa	60,28	60,28	60,28	60,28
Temsa	48,71	48,71	48,71	48,71
Tursa	100,00	100,00	100,00	100,00
Yünsa	57,88	57,88	57,88	57,88
Carrefoursa	50,61	50,61	50,61	50,61

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

Bağlı Ortaklıklara ait bilançolar ve kar veya zarar tabloları, tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup Holding ve Bağlı Ortaklıklarının sahip olduğu payların kayıtlı değeri, ilgili özkaynaktan mahsup edilmektedir. Holding ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Holding'in ve Bağlı Ortaklıklarının, Bağlı Ortaklıklarda sahip olduğu hisselerin finansman maliyeti ile bu hisselerle ait temettüleri, sırasıyla, özkaynaktan ve ilgili dönem gelirinden çıkarılmıştır.

Bağlı Ortaklıklar, kontrolün Grup'a geçtiği tarihten itibaren konsolidasyon kapsamına alınmakta olup kontrolün sona erdiği tarihten itibaren konsolidasyon kapsamından çıkartılmaktadırlar. Bağlı Ortaklıkların net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında kontrol gücü olmayan paya sahip hissedarların payları, konsolide bilanço ve kar veya zarar tablosunda sırasıyla kontrol gücü olmayan pay ve kontrol gücü olmayan kar/zarar olarak gösterilmektedir. Sabancı Ailesi, Sabancı Ailesi tarafından kurulmuş olan Sabancı Vakfı ve Akbank çalışanları için kurulmuş olan Akbank Tekaüt Sandığı konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiş olan bazı Bağlı Ortaklıklar ve İştiraklerin sermayelerinde paya sahiptirler. Bu pay, konsolide finansal tablolarda kontrol gücü olmayan pay olarak dikkate alınmış ve konsolide finansal tablolarda Holding'in hissedarlarına isabet eden net varlıklar ve dönem karına dahil edilmemiştir.

e) İş ortaklığı - Holding'in müşterek anlaşmaya konu olan faaliyetler sonucu oluşan net varlıklar üzerinde haklarının bulunması durumunda, konsolide finansal tablolarda iş ortaklığına konu olan net varlıklar özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilir.

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihli İş Ortaklıklarında sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan		Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan	
	doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)	doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)
İş Ortaklıkları				
Akçansa	39,72	39,72	39,72	39,72
Aksigorta	36,00	36,00	36,00	36,00
Avivasa	40,00	40,00	40,00	40,00
Brisa	43,63	43,63	43,63	43,63
Enerjisa Enerji	40,00	40,00	40,00	40,00
Enerjisa Üretim	50,00	50,00	50,00	50,00
Temsa Mısır	73,75	73,75	73,75	73,75
Temsa İş Makinaları	51,00	24,84	51,00	24,84

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

İş Ortaklıklarına ilişkin yatırımlar özkaynaktan pay alma yöntemi ile konsolide edilmiştir. İş Ortaklıklarının sermayelerinde Sabancı Ailesi tarafından sahip olunan pay bulunmamaktadır.

f) İştiraklerdeki yatırımlar özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bunlar, Grup'un şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır. Grup ile İştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar, Grup'un İştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiş olup, gerçekleşmemiş zararlar da, işlem, transfer edilen varlığın değer düşüklüğüne uğradığını göstermiyor ise, düzeltilmiştir. Grup, İştirakleri ile ilgili olarak söz konusu doğrultuda bir yükümlülük altına girmemiş veya bir taahhütte bulunmamıştır.

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla İştirakler'de sahip olunan paylar ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

	Holding ve bağlı ortaklıkları tarafından sahip olunan etkin ortaklık payı (%)
İştirakler	
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. ("Philsa")	25,00
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. ("Philip Morrisa")	24,75

İştiraklerin sermayelerinde Sabancı Ailesi tarafından sahip olunan pay bulunmamaktadır.

2.1.4 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirme amacı olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olması durumlarında net olarak gösterilirler.

2.1.5 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Konsolide Finansal Tabloların Yeniden Düzenlenmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Grup, 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla konsolide bilançosunu 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide bilançosu ile; 31 Mart 2019 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar tablosunu 31 Mart 2018 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar tablosu ile, 1 Ocak - 31 Mart 2019 hesap dönemine ait nakit akış tablosu, özkaynaklar değişim ve diğer kapsamlı gelir tablolarını ise, 1 Ocak - 31 Mart 2018 hesap dönemine ait ilgili dönem konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

**31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL
TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup’un konsolide finansal tablolarına ilişkin herhangi bir muhasebe politika ve tahminlerinde değişiklik olmamıştır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak düzeltilir ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup’un cari yıl içerisinde tespit ettiği önemli bir muhasebe hatası olmamıştır.

Konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları’na göre hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile oluşması muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen fiili sonuçlar ile farklılık gösterebilir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştirilen dönem kar veya zarar tablosunda yansıtılmaktadırlar. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak, net dönem karı veya zararının belirlenmesinde dikkate alınacak şekilde finansal tablolara yansıtılır.

2.2.1. TFRS 16 Kiralamalar

Grup, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlardan, “TFRS 16 Kiralamalar” standardının ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişikliklerini, ilgili standardın geçiş hükümlerine uygun olarak uygulamıştır. Söz konusu standart kaynaklı muhasebe politikası değişiklikleri ve ilgili standartların ilk kez uygulanmasının etkileri aşağıdaki gibidir:

Grup – kiracı olarak

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama niteliği taşıyıp taşımadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda, bu sözleşme kiralama niteliği taşımaktadır ya da bir kiralama işlemi içermektedir. Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Sözleşmenin tanımlanan varlık içermesi; bir varlık genellikle sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanır.
- Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi. Tedarikçinin varlığı ikame etme yönünde aslî bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir.
- Tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması
- Tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağına ilişkin kararların önceden belirlenmiş olması durumunda varlığın kullanım hakkına sahip olduğunu değerlendirmektedir. Grup varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlarda sahip olmaktadır:

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1. TFRS 16 Kiralamalar (devamı)

- Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığı işletme hakkına sahip olması (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
- Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler ve

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortisman tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular. Tedarikçinin, kiralama süresinin sonunda dayanak varlığın mülkiyetini Grup'a devretmesi durumunda veya kullanım hakkı varlığının maliyetinin Grup'un bir satın alma opsiyonunu kullanacağını göstermesi durumunda, Grup kullanım hakkı varlığını kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın faydalı ömrünün sonuna kadar amortisman tabi tutar. Diğer durumlarda, Grup kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten başlamak üzere söz konusu varlığın faydalı ömrü veya kiralama süresinden kısa olanına göre amortisman tabi tutar.

Grup kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü standardını uygular.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Grup kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, bu oranın kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, kiralamadaki zımnî faiz oranı kullanılarak iskonto edilir. Grup, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, Grup'un alternatif borçlanma faiz oranını kullanır.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1. TFRS 16 Kiralamalar (devamı)

- Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan değişken kira ödemeleri,
- Grup'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- Defter değerini yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde ya da revize edilmiş özü itibarıyla sabit olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde yeniden ölçer.

Kiralama süresindeki her bir döneme ait kira yükümlülüğüne ilişkin faiz, kira yükümlülüğünün kalan bakiyesine sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanarak bulunan tutardır. Dönemsel faiz oranı, kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, kiralamadaki zımnî faiz oranıdır. Grup, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, Grup'un alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, Grup, kira yükümlülüğünü, kira ödemelerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Grup, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Grup, aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde, kira yükümlülüğünü, revize edilmiş kira ödemelerini revize edilmiş bir iskonto oranı üzerinden indirgeyerek yeniden ölçer:

- Kiralama süresinde bir değişiklik olması. Grup, revize edilmiş kira ödemelerini revize edilmiş kiralama süresine dayalı olarak belirler.
- Dayanak varlığın satın alınmasına yönelik opsiyona ilişkin değerlendirmede değişiklik olması. Grup, revize edilmiş kira ödemelerini, satın alma opsiyonu kapsamında ödenecek tutarlardaki değişikliği yansıtacak şekilde belirler.

Grup – kiracı olarak

Grup, kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirler.

Grup, aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde kira yükümlülüğünü, revize edilmiş kira ödemelerini indirgeyerek yeniden ölçer:

- Bir kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlarda değişiklik olması. Grup, revize edilmiş kira ödemelerini, kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlardaki değişikliği yansıtacak şekilde belirler.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1. TFRS 16 Kiralamalar (devamı)

- b) Gelecekteki kira ödemelerinin belirlenmesinde kullanılan bir endeks veya oranda meydana gelen bir değişimin sonucu olarak bu ödemelerde bir değişiklik olması. Grup, kira yükümlülüğünü söz konusu revize edilmiş kira ödemelerini yansıtmak için yalnızca nakit akışlarında bir değişiklik olduğunda yeniden ölçer.

Grup, kalan kiralama süresine ilişkin revize edilmiş kira ödemelerini, revize edilmiş sözleşmeye bağlı ödemelere göre belirler. Grup, bu durumda değiştirilmemiş bir iskonto oranı kullanır.

Grup, kiralamanın yeniden yapılandırılmasını, aşağıdaki koşulların her ikisinin sağlanması durumunda ayrı bir kiralama olarak muhasebeleştirir:

- a) Yeniden yapılandırmanın, bir veya daha fazla dayanak varlığın kullanım hakkını ilave ederek, kiralamanın kapsamını genişletmesi ve
- b) Kiralama bedelinin, kapsamdaki artışın tek başına fiyatı ve ilgili sözleşmenin koşullarını yansıtmak için söz konusu tek başına fiyatta yapılan uygun düzeltmeler kadar artması.

Grup - kiralayan olarak

Grup'un kiralayan olarak kiralamalarının tamamı operasyonel kiralamadır. Operasyonel kiralamalarda, kiralanan varlıklar, konsolide bilançoda yatırım amaçlı gayrimenkuller, maddi duran varlıklar veya diğer dönen varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda konsolide gelir tablosuna yansıtılır. Kira gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Grup, bir kiralama bileşeniyle birlikte bir ya da daha fazla ilave kiralama niteliği taşıyan veya taşımayan bileşen içeren bir sözleşme için, sözleşmede yer alan bedeli, TFRS 15, "Müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılat" standardını uygulayarak dağıtır.

Uzatma ve sonlandırma opsiyonları

Kiralama yükümlülüğü, sözleşmelerdeki uzatma ve sonlandırma opsiyonları dikkate alınarak belirlenmektedir. Kontratlarda yer alan uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının büyük kısmı Grup ve kiralayan tarafından müştereken uygulanabilir opsiyonlardan oluşmaktadır. Grup, kiralama süresini söz konusu uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları kontrata göre Grup'un inisiyatifindeyse ve opsiyonların kullanımı makul derecede kesinse kiralama süresine dahil ederek belirlemektedir. Eğer şartlarda önemli bir değişiklik olursa yapılan değerlendirme yönetim tarafından gözden geçirilmektedir.

Değişken kira ödemeleri

Grup'un kiralama sözleşmelerinin bir kısmından kaynaklanan kira ödemeleri ciroya bağlı değişken kira ödemelerinden oluşmaktadır. Söz konusu değişken kira ödemeleri, ilgili dönemde gelir tablosuna kira gideri olarak kaydedilmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1. TFRS 16 Kiralamalar (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar standardına ilk geçiş

Grup, TMS 17 "Kiralama İşlemleri" nin yerini alan TFRS 16 "Kiralamalar" standardını ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla uygulamıştır. Grup, basitleştirilmiş geçiş uygulamasını kullanarak önceki yıl için karşılaştırılabilir tutarları yeniden düzenlememiştir. Bu yöntem ile tüm kullanım hakkı varlıkları, uygulamaya geçişteki kiralama borçları (peşin ödemesi yapılan veya tahakkuk eden kiralama maliyetlerine göre düzeltilmiş) tutarından ölçülmüştür.

Cari dönem etkisi

TFRS 16'nın bir sonucu olarak, daha önce TMS 17 uyarınca finansal kiralama olarak sınıflandırılan kiralamalar ile ilgili olarak Grup, 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 1.932.748 TL "Kullanım Hakkı Varlıkları" ve 1.985.483 TL "Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Yükümlülükler" muhasebeleştirmiştir. Ayrıca, TFRS 16 kapsamındaki kira sözleşmeleriyle ilgili olarak, Grup faaliyet kiralaması gideri yerine amortisman ve faiz giderleri muhasebeleştirmiştir.

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Grup, 31 Mart 2019 tarihinde sona eren ara döneme ilişkin finansal tablolarını TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama standardına uygun olarak hazırlamıştır. Ara dönem özet konsolide finansal tablolar yıllık finansal tablolarda yer alması gereken tüm bilgileri içermez ve Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan yıllık finansal tablolarıyla birlikte okunması gerekir.

2.3.1 Şerefiye

İştirak edinimi ile ortaya çıkan şerefiye ödenen bedelin, edinilen işletmedeki net tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerinin oranı ve edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan pay tutarını aşan kısmıdır. Şerefiye dağıtımı, şerefiyenin olduğu işletme birleşmesinden fayda sağlaması beklenen nakit üreten birimlere veya nakit üreten birim gruplarına yapılır. Şerefiyenin dağıtıldığı her birim veya birim grubu işletme içi yönetsel amaçlarla, şerefiyenin izlendiği işletmenin en küçük varlık grubudur. Şerefiyedeki değer düşüklüğü gözden geçirmeleri yılda bir kez veya olay veya şartlardaki değişikliklerin değer düşüklüğü ihtimalini işaret ettiği durumlarda daha sık yapılmaktadır. Şerefiyenin defter değeri kullanım değeri ve elden çıkarma maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin büyük olanı olan geri kazanılabilir değer ile karşılaştırılır. Herhangi bir değer düşüklüğü durumunda zarar derhal muhasebeleştirilir ve takip eden dönemlerde iptal edilmez.

Grup, kendisinin yada bağlı ortaklıklarının farklı sektörlerde yapmış olduğu satın alımlardan kaynaklı çeşitli şerefiye bakiyeleri muhasebeleştirmiştir. Değer düşüklüğü testleri nakit üreten birimler için geri kazanılabilir değer kullanım değeri hesaplamalarına göre tespit edilmiştir. Kullanım değeri, birimin sürekli kullanımından elde edilmesi beklenen nakit akışlarının iskonto edilmesi suretiyle hesaplanmıştır. Şerefiye değer düşüklüğü testleri belli yıllara ait projeksiyonlar üzerinden yapılmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.3.2 Kredi alacakları değer düşüklüğü

Banka her raporlama döneminde kredilerinin değer düşüklüğünü gözden geçirmekte ve herhangi bir değer düşüklüğü olması durumunda gelir tablosunda muhasebeleştirmektedir. Bu kapsamda yönetim, kredilerin gelecek dönemlerdeki nakit akışlarının tutarlarını ve dönemlerini çeşitli tahminler kullanarak değerlendirmektedir. Banka bu değerlendirme sırasında kredi alanın finansal durumunu ve teminatların net gerçekleşebilir değerini göz önüne almaktadır. Kredilerin değer düşüklüğü bireysel olarak değerlendirilebildiği gibi, benzer karakteristik özellikler taşıyan düşük tutarlı krediler toplu olarak da değerlendirilebilir. Kredi portfolyosu için yapılan değerlendirme, risk ve ekonomik verilere odaklanmaktadır (Dipnot 19).

2.3.3 Sandık

Banka'nın Tekaüt Sandığı Vakfı ("Sandık") 506 Sayılı Kanunun Geçici 20. maddesi çerçevesinde kurulmuş bir sandık olup SGK'ya devredilecek sandıklar kapsamına girmektedir. Devir tarihini belirlemede Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Sandığın toplam yükümlülükleri, devredilecek faydalar ve Sandığın sorumluluğunda kalacak ilave faydalar için ayrı ayrı yöntem ve varsayımlar kullanılarak hesaplanmaktadır. Emekli Sandığı yükümlülüklerinin değerlemeleri uygun varsayımların seçiminde, önemli yargı ve teknik uzmanlık gerektirir. Banka yönetimi söz konusu değerlemelerin yapılması amacıyla harici bir aktüerya firmasının hizmetlerinden faydalanmaktadır.

2.3.4 Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı ve bir kısmına karşılık ayrılır.

2.3.5 Türev araçların ve diğer finansal araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ

1 Ocak 2019 - 31 Mart 2019 dönemi içinde gerçekleşen alımlar

Bulunmamaktadır.

1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 dönemi içinde gerçekleşen alımlar

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın %100 bağlı ortaklığı konumunda olan ve Amerika'da mukim Kordsa Inc., 13 Temmuz 2018 tarihinde ticari havacılık sektörüne ileri kompozit malzemeler sağlayan Fabric Development, Inc. ("FDI") ve Textile Products, Inc. ("TPI") unvanlı tamamı Piyush A.Shah ve Abantika P.Shah'a ait iki ayrı şahıs şirketinin satın alınma işlemini tamamlamıştır. FDI paylarının tamamını toplam satın alma bedeli olan 40.587.000 tam ABD Doları'nı nakden ve peşin ödeyerek, TPI paylarının ise tamamını toplam satın alma bedeli olan 49.271.000 tam ABD Doları'nı nakden ve peşin ödeyerek gerçekleştirmiştir. Satın alma işlemine paralel olarak Kordsa, Kordsa Inc.'e 65 milyon ABD Doları tutarında sermaye artışı gerçekleştirmiştir.

Kordsa'nın %100 bağlı ortaklığı konumunda olan ve Amerika'da mukim Kordsa Inc., 1 Ekim 2018 tarihinde ticari havacılık sektörüne ileri kompozit malzemeler sağlayan "Advanced Honeycomb Technologies Corporation" ünvanlı tamamı Richard Greven, Monnie Greven, Walsh Family Trust of 1981 ve Richard A. Greven, Jr. 'a ait şahıs şirketini 3.180.872 tam ABD Doları karşılığında satın almıştır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ("TFRS 3") standardı uyarınca, satın alma yöntemi kullanılarak muhasebeleştirme yapmak için gerekli olan tanımlanabilir varlık, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerini belirleme çalışması ile bu çalışma neticesinde satın alım bedelinin maddi ve maddi olmayan duran varlıklara dağıtılmasına yönelik çalışma ("Satın alma maliyetinin dağıtılması çalışması") bağımsız bir değerlendirme kuruluşu olan Houlihan Lokey Financial Advisors, Inc. tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda rapor dönemi itibarıyla ilgili şirketlerin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değerleri TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları düzenlenerek konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Satın alım tarihindeki, satın alma bedeli ve kayıtlara alınan varlıklar ve yükümlülükler:

	FDI	TPI	AHT	Toplam
Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ve yükümlülükler (Tam TL)	Gerçeğe Uygun Değer	Gerçeğe Uygun Değer	Gerçeğe Uygun Değer	Gerçeğe Uygun Değer
Nakit ve nakit benzeri değerler	6.373.688	7.402.016	-	13.775.704
Ticari alacaklar	16.870.387	31.771.430	1.299.873	49.941.690
Stoklar	28.972.634	34.584.778	1.809.040	65.366.452
Peşin ödenmiş giderler	383.197	407.450	-	790.647
Diğer dönen varlıklar	1.949.941	-	706.844	2.656.785
Maddi duran varlıklar	6.781.139	6.553.161	1.042.295	14.376.595
Diğer uzun vadeli varlıklar	48.506	48.506	101.833	198.845
Ticari borçlar	(3.739.813)	(23.952.263)	-	(27.692.076)
Ertelenmiş gelirler	-	(1.532.790)	-	(1.532.790)
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	(2.711.590)	(904.889)	(1.587.403)	(5.203.882)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	94.101.640	122.235.120	7.787.260	224.124.020
Toplam tanımlanabilir net varlıklar	149.029.729	176.612.519	11.159.742	336.801.990

Satın alma bedelinin (488.238.894 Tam TL) tamamı ödenmiştir. Satın alma işlemi sonucunda iktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve şarta bağlı yükümlülüklerin makul değerinin satın alma bedeli aşan 115.525.559 Tam TL tutarındaki bölümü bilançoda şerefiye olarak kaydedilmiştir. Satın alınan Şirketlerin yüksek kaliteli kompozit üretimi sunan güçlü şirketler olarak pazarda konumlanması ve Grup'un Bağlı Ortaklığı olan Kordsa'nın kompozit sektöründeki büyüme hedeflerine bu şirketin değer katacak olması şerefiyeye temel oluşturmuştur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ (Devamı)

1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 dönemi içinde gerçekleşen alımlar (Devamı)

Bu işleme ilişkin 31 Aralık tarihinde sona eren yıllara ait şerefiye hareket tablosu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2018
(Tam TL)	
Yıl içindeki iktisaplar	336.462.914
FDI	140.851.275
TPI	183.250.699
AHT	12.360.940
Maddi ve maddi olmayan varlıklara transferler	(220.937.355)
FDI	(93.380.930)
TPI	(121.298.940)
AHT	(6.257.485)
Şerefiye	115.525.559

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Holding üst yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını FAVÖK (Faiz, vergi, esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler kapsamındaki faiz, kur ve vade farkı gelir/giderleri, amortisman ve itfa payları öncesi kar) ile takip etmektedir. Grup yönetimi bölümlere göre raporlamanın gerekliliklerine ek olarak bazı finansal tablo okuyucularının yaptığı analizlerde bu verileri kullanabileceğinden yola çıkarak bölümlere göre raporlama dipnotlarında bu bilgiye yer vermiştir.

a) Grup dışından sağlanan gelirler (Konsolide):

	1 Ocak - 31 Mart 2019	1 Ocak - 31 Mart 2018
Bankacılık	10.662.441	7.914.655
Sanayi	1.705.760	1.067.021
Perakende	2.215.223	1.953.001
Çimento	336.086	360.729
Diğer	31.266	26.409
Toplam (*)	14.950.776	11.321.815

(*) Konsolide kar veya zarar tablosundaki gelir kalemine ilişkin dağılımı ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

b) Bölüm varlıkları (Konsolide):

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Bankacılık	383.973.232	352.550.041
Sanayi	7.633.631	6.859.211
Perakende	4.999.184	3.526.148
Çimento	3.470.774	3.269.258
Diğer	3.025.582	3.694.905
Bölüm varlıkları	403.102.403	369.899.563
Satış amacıyla elde tutulan varlıklar	7.714	14.220
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 9)	6.560.272	6.756.459
Bölümlerle ilişkilendirilmeyen varlıklar	(453.427)	(623.106)
Eksi: bölümler arası düzeltmeler ve sınıflandırmalar	(3.929.103)	(4.360.865)
Konsolide finansal tablolara göre toplam varlıklar	405.287.859	371.686.271

c) Bölüm yükümlülükleri (Konsolide):

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Bankacılık	337.866.945	310.344.568
Sanayi	4.919.672	4.117.957
Perakende	5.138.633	3.514.724
Çimento	2.257.564	2.051.464
Diğer	806.855	213.635
Bölüm yükümlülükleri	350.989.669	320.242.348
Satış amacıyla elde tutulan varlıklar ile ilişkilendirilen yükümlülükler	6.204	4.274
Bölümlerle ilişkilendirilmeyen yükümlülükler	(524.283)	(597.547)
Eksi: bölümler arası düzeltmeler ve sınıflandırmalar	(3.914.520)	(4.358.600)
Konsolide finansal tablolara göre toplam yükümlülükler	346.557.070	315.290.475

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri:

i) Bankacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Aralık 2018	Konsolide(**) 31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	28.776.330	28.776.330	23.184.134	23.184.134
Finansal yatırımlar	70.842.248	70.842.248	56.787.860	56.787.860
Türev araçlar	24.382.058	24.382.058	22.605.903	22.605.903
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hesabı	33.635.451	33.635.451	26.433.745	26.433.745
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	216.558.669	216.558.669	213.936.744	213.936.744
Maddi duran varlıklar	1.527.382	1.527.382	1.521.567	1.521.567
Kullanım hakkı varlıkları	610.732	610.732	-	-
Maddi olmayan duran varlıklar	652.517	652.517	646.192	646.192
Diğer alacak ve varlıklar	6.987.845	6.987.845	7.433.896	7.433.896
Toplam bölüm varlıkları	383.973.232	383.973.232	352.550.041	352.550.041
Finansal borçlar	66.093.369	66.093.369	61.571.596	61.571.596
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	246.061.463	246.061.463	223.310.872	223.310.872
Türev araçlar	11.838.826	11.838.826	12.825.003	12.825.003
Diğer borçlar ve yükümlülükler	13.873.287	13.873.287	12.637.097	12.637.097
Toplam bölüm yükümlülükleri	337.866.945	337.866.945	310.344.568	310.344.568

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Banka'nın işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışları 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 17.496.676 TL'dir (31 Mart 2018 (3.394.855) TL).

Banka'nın yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akışları 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla (4.021.956) TL'dir (31 Mart 2018: 3.022.116 TL).

Banka'nın finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 3.578.916 TL'dir (31 Mart 2018: (2.245.748) TL).

Akbank'ın finansal tabloları üzerinden hesaplanan birikmiş kontrol gücü olmayan payları 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 27.317.975 TL'dir (31 Aralık 2018: 25.006.743 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

ii) Sigortacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Aralık 2018	Konsolide(**) 31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	1.809.953	-	1.687.939	-
Finansal yatırımlar	2.328.961	-	2.318.944	-
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	1.016.647	-	820.924	-
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 9)	-	418.378	-	490.529
Maddi duran varlıklar	91.164	-	54.008	-
Kullanım hakkı varlıkları	25.272	-	-	-
Maddi olmayan duran varlıklar	107.292	-	105.201	-
Diğer alacak ve varlıklar	3.136.342	-	2.741.080	-
Toplam bölüm varlıkları	8.515.631	418.378	7.728.096	490.529
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	6.847.190	-	6.000.266	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	595.213	-	460.419	-
Toplam bölüm yükümlülükleri	7.442.403	-	6.460.685	-

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Sigortacılık bölümü Aksigorta ve Avivasa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

iii) Enerji:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Aralık 2018	Konsolide(**) 31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	3.681.654	-	1.650.093	-
Finansal yatırımlar	836	-	836	-
Ticari alacaklar	3.331.628	-	4.197.534	-
Stoklar	282.516	-	297.056	-
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 9)	-	5.111.985	-	5.116.565
Maddi duran varlıklar	10.140.761	-	10.199.559	-
Kullanım hakkı varlıkları	207.246	-	-	-
Maddi olmayan duran varlıklar	5.423.986	-	5.483.176	-
Diğer alacak ve varlıklar	15.685.177	-	14.920.870	-
Toplam bölüm varlıkları	38.753.804	5.111.985	36.749.124	5.116.565
Finansal borçlar	19.501.766	-	16.930.099	-
Ticari borçlar	1.922.721	-	2.822.560	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	5.879.365	-	5.503.553	-
Toplam bölüm yükümlülükleri	27.303.852	-	25.256.212	-

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Enerji bölümü Enerjisa Enerji A.Ş. ve Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

iv) Sanayi:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Aralık 2018	Konsolide(**) 31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	1.468.571	733.172	510.289	226.141
Finansal yatırımlar	676	676	107	107
Ticari alacaklar	2.411.551	1.582.218	2.326.967	1.567.056
Stoklar	2.257.667	1.658.850	2.189.688	1.618.064
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 9)	236.664	678.643	342.609	744.417
Maddi duran varlıklar	4.027.725	2.238.841	3.911.684	2.139.571
Kullanım hakkı varlıkları	37.499	32.011	-	-
Maddi olmayan duran varlıklar	579.600	515.410	557.990	491.972
Diğer alacak ve varlıklar	2.523.421	880.166	2.198.966	830.521
Toplam bölüm varlıkları	13.543.374	8.319.987	12.038.300	7.617.849
Finansal borçlar	6.247.072	2.895.386	5.145.695	2.483.597
Ticari borçlar	1.743.082	991.749	1.613.272	846.597
Diğer borçlar ve yükümlülükler	1.569.455	1.038.741	1.245.963	792.024
Toplam bölüm yükümlülükleri	9.559.609	4.925.876	8.004.930	4.122.218

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Sanayi bölümü Kordsa, Temsa, Yünsa, Brisa ve Philsa ve Philip Morrissa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

v) Perakende:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Aralık 2018	Konsolide(**) 31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	607.473	607.473	514.619	514.619
Ticari alacaklar	113.367	109.508	121.818	121.015
Stoklar	1.287.267	1.287.267	1.131.851	1.131.851
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	8.930	8.930	8.930	8.930
Maddi duran varlıklar	700.237	700.237	722.996	722.996
Kullanım hakkı varlıkları	1.224.897	1.224.897	-	-
Maddi olmayan duran varlıklar	82.263	82.263	89.576	89.576
Diğer alacak ve varlıklar	913.914	978.609	875.522	937.161
Toplam bölüm varlıkları	4.938.348	4.999.184	3.465.312	3.526.148
Finansal borçlar(***)	2.439.887	2.439.887	875.502	875.502
Ticari borçlar	2.373.656	2.371.212	2.194.155	2.193.350
Diğer borçlar ve yükümlülükler	325.090	327.534	445.067	445.872
Toplam bölüm yükümlülükleri	5.138.633	5.138.633	3.514.724	3.514.724

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(***) 31 Mart 2019 neticelerinde, TFRS 16 uygulaması ile doğan 1.253.835 TL tutarındaki kiralama borçları, finansal borçlar toplamında gösterilmiştir.

Perakende bölümü Teknosa ve Carrefoursa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

vi) Çimento:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Aralık 2018	Konsolide(**) 31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	281.410	144.734	492.848	217.427
Finansal yatırımlar	185.462	64	184.662	64
Ticari alacaklar	879.397	439.070	864.981	421.740
Stoklar	535.183	260.222	435.195	190.255
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 9)	-	351.266	-	404.949
Maddi duran varlıklar	2.903.203	2.073.843	2.867.206	2.027.479
Kullanım hakkı varlıkları	121.172	50.157	-	-
Maddi olmayan duran varlıklar	62.297	18.009	63.521	18.210
Diğer alacak ve varlıklar	707.697	484.676	583.567	394.084
Toplam bölüm varlıkları	5.675.821	3.822.041	5.491.980	3.674.208
Finansal borçlar	2.250.193	1.622.413	2.045.633	1.480.472
Ticari borçlar	671.584	309.499	635.486	296.068
Diğer borçlar ve yükümlülükler	523.963	325.652	441.045	274.924
Toplam bölüm yükümlülükleri	3.445.740	2.257.564	3.122.164	2.051.464

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Çimento bölümü Çimsa ve Akçansa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

vii) Diğer:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Aralık 2018	Konsolide(**) 31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	2.280.990	2.280.990	3.191.791	3.191.791
Finansal yatırımlar	13.162.477	14.708	11.939.453	14.207
Ticari alacaklar	37.383	37.045	47.530	45.747
Stoklar	552	552	4.675	4.675
Maddi duran varlıklar	232.255	196.191	232.546	196.482
Kullanım hakkı varlıkları	14.951	14.951	-	-
Maddi olmayan duran varlıklar	12.738	12.738	13.745	13.745
Diğer alacak ve varlıklar	638.481	468.407	227.772	228.258
Toplam bölüm varlıkları	16.379.827	3.025.582	15.657.512	3.694.905
Finansal borçlar	15.276	15.276	252	252
Ticari borçlar	30.471	29.776	56.099	54.241
Diğer borçlar ve yükümlülükler	772.265	761.803	172.426	159.142
Toplam bölüm yükümlülükleri	818.012	806.855	228.777	213.635

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Diğer bölümü, Sabancı Holding A.Ş., Exsa, Tursa, AEO ve SabancıDX şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

e) Ana kar veya zarar tablosu kalemleri konsolide mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Mart 2019			1 Ocak - 31 Mart 2018		
	Eliminasyon Öncesi Bölümlerin Konsolide Pay Toplamları	Eliminasyon ve Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Konsolide	Eliminasyon Öncesi Bölümlerin Konsolide Pay Toplamları	Eliminasyon ve Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Konsolide
Toplam gelirler	15.037.936	(87.160)	14.950.776	11.403.295	(81.480)	11.321.815
Satılan malın maliyeti ve faiz, prim, komisyon ve diğer giderler	(10.525.883)	160.261	(10.365.622)	(7.160.089)	129.828	(7.030.261)
Genel yönetim giderleri	(1.902.182)	47.937	(1.854.245)	(1.514.293)	33.429	(1.480.864)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	(555.339)	67	(555.272)	(464.612)	147	(464.465)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(2.679)	1	(2.678)	(2.429)	-	(2.429)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) - net	39.341	3.023	42.364	75.402	297	75.699
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar	384.639	(1)	384.638	149.873	-	149.873
Faaliyet karı	2.475.833	124.128	2.599.961	2.487.147	82.221	2.569.368
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) -net	179.520	(158.409)	21.111	311.546	(130.380)	181.166
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	2.655.353	(34.281)	2.621.072	2.798.693	(48.159)	2.750.534
Finansman gelir/(gideri) –net	(286.372)	38.167	(248.205)	(192.906)	48.215	(144.691)
Vergi öncesi kar	2.368.981	3.886	2.372.867	2.605.787	56	2.605.843
Vergi	(444.904)	2	(444.902)	(514.769)	-	(514.769)
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası dönem zararı	(22)	-	(22)	25	-	25
Dönem Karı	1.924.055	3.888	1.927.943	2.091.043	56	2.091.099
Ana ortaklık payı net kar			1.057.012			1.066.388

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri:

i) Bankacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018
Faiz, komisyon ve diğer gelirler	10.698.099	10.698.099	7.961.782	7.961.782
Faiz, komisyon ve diğer giderler	(7.106.491)	(7.106.491)	(4.454.380)	(4.454.380)
Genel yönetim giderleri	(1.685.690)	(1.685.690)	(1.358.069)	(1.358.069)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	43.710	43.710	29.096	29.096
Faaliyet karı	1.949.628	1.949.628	2.178.429	2.178.429
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	3.993	3.993	1.666	1.666
Vergi öncesi kar	1.953.621	1.953.621	2.180.095	2.180.095
Vergi	(442.985)	(442.985)	(483.257)	(483.257)
Net kar	1.510.636	1.510.636	1.696.838	1.696.838
Ana ortaklık payı net kar		615.583		691.460
FAVÖK	2.071.158	2.071.158	2.256.875	2.256.875

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

31 Mart 2019 itibarıyla Akbank'ın kontrol gücü olmayan paylara ait net karı 895.053 TL'dir (31 Mart 2018: 1.005.380 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

ii) Sigortacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018
Net kazanılmış primler	646.052	-	517.295	-
Brüt yazılan primler	1.235.648	-	1.072.597	-
Kazanılmamış primler karşılığı	(589.596)	-	(555.302)	-
Prim, komisyon ve diğer giderler	(607.575)	-	(443.116)	-
Genel yönetim giderleri	(147.281)	-	(117.038)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	289.724	-	143.950	-
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 9)	-	49.817	-	31.264
Faaliyet karı	180.920	49.817	101.091	31.264
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	(465)	-	14.361	-
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	180.455	49.817	115.452	31.264
Finansal gelir/(gider) –net	(9.453)	-	(7.004)	-
Vergi öncesi kar	171.002	49.817	108.448	31.264
Vergi	(39.239)	-	(25.637)	-
Net kar	131.763	49.817	82.811	31.264
Ana ortaklık payı net kar		49.817		31.264
FAVÖK	161.335		104.024	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

iii) Enerji:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018
Satış gelirleri(net)	5.831.139	-	5.157.789	-
Satılan malın maliyeti	(4.014.954)	-	(3.964.977)	-
Genel yönetim giderleri	(534.614)	-	(438.160)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	41.970	-	13.779	-
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 9)	-	320.648	-	50.262
Faaliyet karı	1.323.541	320.648	768.431	50.262
Finansal gelir/(gider) –net	(472.411)	-	(554.952)	-
Vergi öncesi kar	851.130	320.648	213.479	50.262
Vergi	(150.350)	-	(64.382)	-
Net kar	700.780	320.648	149.097	50.262
Ana ortaklık payı net kar		320.648		50.262
FAVÖK	1.502.971		958.945	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

iv) Sanayi:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018
Satış gelirleri(net)	2.482.407	1.705.785	1.761.073	1.066.978
Satılan malın maliyeti	(1.978.031)	(1.378.230)	(1.394.538)	(861.415)
Genel yönetim giderleri	(114.036)	(92.749)	(72.218)	(46.248)
Pazarlama giderleri	(184.193)	(110.003)	(130.233)	(63.092)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(2.552)	(2.328)	(1.888)	(1.571)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	35.313	72.739	59.572	49.916
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 9)	7.502	6.343	49.327	54.301
Faaliyet karı	246.410	201.557	271.095	198.869
Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	1.076	1.097	1.008	890
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	247.486	202.654	272.103	199.759
Finansal gelir/(gider) –net	(162.786)	(113.420)	(131.928)	(70.696)
Vergi öncesi kar	84.700	89.234	140.175	129.063
Vergi	(10.605)	(13.766)	(15.811)	(10.853)
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası dönem karı	(22)	(22)	25	25
Net kar	74.073	75.446	124.389	118.235
Ana ortaklık payı net kar		48.110		91.284
FAVÖK	310.474	186.724	291.603	191.462

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

v) Perakende:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018
Satış gelirleri(net)	2.217.177	2.216.658	1.956.713	1.955.274
Satılan malın maliyeti	(1.696.687)	(1.696.187)	(1.525.718)	(1.524.299)
Genel yönetim giderleri	(57.209)	(55.466)	(59.198)	(59.173)
Pazarlama giderleri	(440.276)	(440.276)	(396.920)	(396.920)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	(89.604)	(89.604)	(29.107)	(29.107)
Faaliyet karı/(zararı)	(66.599)	(64.875)	(54.230)	(54.225)
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	(228)	(228)	50.784	50.784
Finansman gideri öncesi faaliyet karı/(zararı)	(66.827)	(65.103)	(3.446)	(3.441)
Finansal gelir/(gider) –net	(125.220)	(125.220)	(70.904)	(70.904)
Vergi öncesi kar/(zararı)	(192.047)	(190.323)	(74.350)	(74.345)
Vergi	40.156	40.156	16.470	16.470
Net kar/(zararı)	(151.891)	(150.167)	(57.880)	(57.875)
Ana ortaklık payı net kar/(zarar)		(81.922)		(29.757)
FAVÖK	130.418	132.142	23.090	23.095

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Not: TFRS 16 kapsamındaki kira sözleşmeleriyle ilgili olarak, Grup faaliyet kiralaması gideri yerine amortisman ve faiz giderleri muhasebeleştirilmiştir. Bu muhasebeleştirme özellikle perakende segmenti FAVÖK rakamlarında cari dönemde olumlu varyans yaratmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

vi) Çimento:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018
Satış gelirleri(net)	743.510	336.190	748.358	360.735
Satılan malın maliyeti	(641.891)	(268.904)	(584.253)	(266.895)
Genel yönetim giderleri	(51.034)	(29.979)	(38.455)	(21.694)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(351)	(351)	(858)	(858)
Pazarlama giderleri	(9.563)	(3.361)	(7.560)	(3.018)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	11.507	11.411	21.526	19.589
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar	-	7.830	-	14.046
Faaliyet karı	52.178	52.836	138.758	101.905
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	57.698	16.615	9.300	1.728
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	109.876	69.451	148.058	103.633
Finansal gelir/(gider) –net	(78.712)	(47.149)	(65.568)	(51.502)
Vergi öncesi kar	31.164	22.302	82.490	52.131
Vergi	3.399	1.014	(17.577)	(8.790)
Net kar	34.563	23.316	64.913	43.341
Ana ortaklık payı net kar		20.274		30.882
FAVÖK	93.960	71.601	160.802	104.421

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

vii) Diğer:

	Kombine(*) 31 Mart 2019	Konsolide(**) 31 Mart 2019	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018
Satış gelirleri(net)	775.511	81.204	1.272.277	58.526
Satılan malın maliyeti	(76.394)	(76.071)	(53.187)	(53.099)
Genel yönetim giderleri	(43.176)	(38.298)	(31.039)	(29.109)
Pazarlama giderleri	(1.727)	(1.699)	(1.582)	(1.582)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider)-net	8.474	1.086	6.044	5.907
Faaliyet karı/(zararı)	662.688	(33.778)	1.192.513	(19.357)
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	165.210	158.043	256.478	256.478
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	827.898	124.265	1.448.991	237.121
Finansal gelir/(gider) –net	(583)	(583)	196	196
Vergi öncesi kar	827.315	123.682	1.449.187	237.317
Vergi	(29.323)	(29.323)	(28.339)	(28.339)
Net kar	797.992	94.359	1.420.848	208.978
Ana ortaklık payı net kar		84.503		200.993
FAVÖK	669.010	(27.487)	1.199.331	(12.699)

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

g) Ana ortaklık payı net kar/(zarar) detayı

Tek seferlik gelir giderler, Grup'un rutin operasyonları içerisinde karşılaşmayı beklemediği bir defaya mahsus gider yada gelirlerdir. Bölümler bazında tek seferlik gelir giderlerden arındırılmış (düzeltilmiş) ana ortaklık payı net kar/(zarar) detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Mart 2018
Bankacılık	615.583	691.460
Sigortacılık	49.817	31.264
Sanayi	49.660	91.180
Çimento	152	30.882
Enerji	320.648	30.294
Perakende	(92.295)	(59.593)
Diğer	84.501	78.120
Toplam	1.028.066	893.607

Düzeltilmiş ana ortaklık payı net karın mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Mart 2018
Raporlanabilir faaliyet bölümlerine ait		
düzeltilmiş net kar (Ana ortaklık payı)	1.028.066	893.607
Carrefoursa'ya ilişkin tek seferlik gelir /(gider)-net	10.373	29.836
Enerjisa'ya ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	-	19.968
Holding'e ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	-	122.872
Diğer	18.573	105
Net kar (Ana ortaklık payı)	1.057.012	1.066.388

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

h) Kombine FAVÖK detayı

31 Mart 2019	Vergi Öncesi Kar	Amortisman Giderleri	Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	Finansal gelir/(gider) – net	Operasyonel Kur Farkı/Faiz	FAVÖK
Bankacılık	1.953.621	121.530	3.993	-	-	2.071.158
Sanayi	84.699	100.724	1.076	(162.786)	36.659	310.474
Çimento	31.164	55.959	57.698	(78.712)	14.177	93.960
Perakende	(192.047)	115.809	(228)	(125.220)	(81.208)	130.418
Enerji	851.130	193.791	-	(472.411)	14.361	1.502.971
Sigorta	171.002	11.924	(465)	(9.453)	31.509	161.335
Diğer	827.315	8.575	165.210	(583)	2.253	669.010

31 Mart 2018	Vergi Öncesi Kar	Amortisman Giderleri	Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	Finansal gelir/(gider) – net	Operasyonel Kur Farkı/Faiz	FAVÖK
Bankacılık	2.180.095	78.446	1.666	-	-	2.256.875
Sanayi	140.174	76.491	1.008	(131.928)	55.983	291.603
Çimento	82.490	45.552	9.300	(65.568)	23.508	160.802
Perakende	(74.350)	43.591	50.784	(70.904)	(33.729)	23.090
Enerji	213.479	169.683	-	(554.952)	(20.831)	958.945
Sigorta	108.447	7.673	14.361	(7.004)	4.739	104.024
Diğer	1.449.187	7.110	256.478	196	292	1.199.331

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

i) Amortisman ve itfa payları, değer düşüklükleri ve yatırım harcamaları (Konsolide):

1 Ocak – 31 Mart 2019

	<u>Finans</u>							
	Bankacılık	Sigorta	Sanayi	Çimento	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	121.530	-	55.538	32.941	-	115.809	8.544	334.362
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	-	-	-	-	-	3.673	-	3.673
Yatırım harcamaları	113.990	-	55.448	61.074	-	26.385	6.318	263.215

1 Ocak – 31 Mart 2018

	<u>Finans</u>							
	Bankacılık	Sigorta	Sanayi	Çimento	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	78.446	-	38.848	24.604	-	43.591	6.950	192.439
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	429	-	(200)	-	-	3.531	-	3.760
Yatırım harcamaları	139.903	-	58.500	62.659	-	23.594	7.050	291.706

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

j) Amortisman ve itfa payları, değer düşüklükleri ve yatırım harcamaları (Kombine):

1 Ocak – 31 Mart 2019

	<u>Finans</u>							
	<u>Bankacılık</u>	<u>Sigorta</u>	<u>Sanayi</u>	<u>Çimento</u>	<u>Enerji</u>	<u>Perakende</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
Amortisman ve itfa payları	121.530	11.924	100.724	55.990	193.791	115.809	8.544	608.312
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	-	-	-	-	-	3.673	-	3.673
Yatırım harcamaları	113.990	51.871	116.488	74.314	742.405	26.385	6.318	1.131.771

1 Ocak – 31 Mart 2018

	<u>Finans</u>							
	<u>Bankacılık</u>	<u>Sigorta</u>	<u>Sanayi</u>	<u>Çimento</u>	<u>Enerji</u>	<u>Perakende</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
Amortisman ve itfa payları	78.446	7.673	76.491	45.552	169.684	43.591	7.110	428.547
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	429	-	(200)	-	-	3.531	-	3.760
Yatırım harcamaları	139.903	13.167	106.896	94.459	533.019	23.594	7.050	918.088

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Makul değer değişimleri kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıkların detayı aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Hisse senetleri	188.507	150.685
Devlet tahvilleri	11.053	10.113
Diğer (*)	6.838.393	6.708.227
Toplam	7.037.953	6.869.025

(*) Önceki dönemde, Grup'un bağlı ortaklıklarından Akbank'ın Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ye ("OTAŞ") daha önce verilmiş olan sendikasyon kredileri yeniden yapılandırılmıştır. Bu kapsamda, bu kredilerin teminatını oluşturmak amacıyla üzerinde kredi verenler lehine rehin tesis edilmiş, Türk Telekom'un ihraç edilmiş sermayesinin %55'ini oluşturan 192.500.000.000 adet A Grubu payların, kredi verenlerin tamamının doğrudan veya dolaylı ortak oldukları, özel amaçlı bir şirket olarak kurulan Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. ("LYY") tarafından devralınması işlemi 21 Aralık 2018 tarihinde tamamlanmıştır. Banka LYY'ye, OTAŞ'dan olan alacaklardaki payı olan %35,56 oranında iştirak etmiştir. Türk Telekom hisselerinin LYY tarafından devralınması işlemi dahilinde ve ilgili anlaşmalar çerçevesinde, OTAŞ kredilerinin teminatı olan hisselerin alınması için Banka'nın LYY'ye kullandığı toplam kredinin 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla değeri 6.821 milyon TL olup söz konusu kredi gerçeğe uygun değeri ile mali tablolarda "Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar" kalemi altındaki "Diğer Finansal Varlıklar" altında sınıflandırılmıştır. 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer tespiti bağımsız bir değerlendirme firmasının çalışma sonuçları baz alınmıştır. Söz konusu değerlendirme çalışmasında yer alan temel varsayımlardaki olası değişiklikler kredinin taşınan değerini etkileyebilecektir. Söz konusu kredinin vadesi 1 yıl olup vade uzatılabilecektir. Bu krediye ilişkin imzalanmış olan anlaşmalar çerçevesinde, LYY'ye verilmiş olan kredinin bir kısmının muteakip dönemde krediden sermayeye dönüştürülerek LYY'nin sermayesine ilave edilmesi öngörülmektedir. LYY'nin devraldığı ve krediye konu olan Türk Telekom hisseleri LYY'ye kullanılan kredinin de teminatını oluşturmaktadır. LYY'nin temel amacı, mümkün olan en hızlı şekilde gerekli koşulları sağlayarak söz konusu Türk Telekom hisselerini konusunda uzman bir yatırımcıya devretmektir.

TL cinsinden etkin faiz oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
TL	%15,54	%13,22

Grup'un finans sektöründeki faaliyetlerinden dolayı teminata verdiği alım satım amaçlı finansal varlıkları 10.532 TL'dir (31 Aralık 2018: 10.599 TL).

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan sürelerine göre vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
3 ay ile 12 ay arası	6.833.724	6.700.321
1 ile 5 yıl arası	15.722	11.893
Vadesiz	188.507	156.811
Toplam	7.037.953	6.869.025

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

a) Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılan finansal varlıklar (devamı)

Sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süre:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
3 aya kadar	15.932	11.893
3 ay ile 12 ay arası	6.833.514	6.700.321
Vadesiz	188.507	156.811
Toplam	7.037.953	6.869.025

b) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Borçlanma senetleri		
- Devlet tahvilleri	23.652.139	23.928.005
- Eurobondlar	16.384.166	12.574.559
- Yatırım fonları	319.947	237.585
- Diğer yabancı para cinsinden bonolar	11.349.952	7.600.049
Ara toplam	51.706.204	44.340.198
Hisse senetleri		
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem gören	142	153
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen	22.837	19.502
Ara toplam	22.979	19.655
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal yatırımlar	51.729.183	44.359.853

ABD Doları, Avro, Yen ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranları sırasıyla yıllık %4,97 (31 Aralık 2018: % 4,55), %2,58 (31 Aralık 2018: % 2,38), %3,09 (31 Aralık 2018: %3,09) ve %15,74'dir (31 Aralık 2018: % 20,97). Grup'un repodan sağlanan fonlara konu satılmaya hazır finansal varlıkları 16.064.016 TL'dir (31 Aralık 2018: 12.114.655 TL). Grup'un finans sektöründeki faaliyetlerinden dolayı teminata verdiği gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal yatırımları 9.910.608 TL'dir (31 Aralık 2018: 8.854.043 TL).

Akbank'ın gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal yatırımlar portföylerinde TÜFE'ye endeksli tahviller bulunmaktadır. Bu kıymetlerin fiili kupon ödeme tutarlarının hesaplamasında kullanılan referans endeksler iki ay öncesinin TÜFE'sine göre oluşturulmaktadır. Banka tahmini enflasyon oranını da buna paralel olarak belirlemektedir. Kullanılan tahmini enflasyon oranı, yıl içerisinde gerekli görüldüğünde güncellenmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

b) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar (devamı)

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal yatırımlarının sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan sürelerine göre vade analizi aşağıda sunulmuştur.

	31 Mart 2019			31 Aralık 2018		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	şirketler	Toplam	Bankacılık	şirketler	Toplam
0-3 ay arası	2.771.973	-	2.771.973	1.215.426	-	1.215.426
3 ile 12 ay arası	4.019.734	-	4.019.734	3.997.086	-	3.997.086
1 ile 5 yıl arası	33.864.892	14.283	33.879.175	29.373.727	13.777	29.387.504
5 yıldan fazla	10.738.353	-	10.738.353	9.522.087	-	9.522.087
Vadesiz	319.948	-	319.948	237.750	-	237.750
Toplam	51.714.900	14.283	51.729.183	44.346.076	13.777	44.359.853

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süreye göre:

	31 Mart 2019			31 Aralık 2018		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	şirketler	Toplam	Bankacılık	şirketler	Toplam
0-3 ay arası	12.754.650	-	12.754.650	8.558.547	-	8.558.547
3 ile 12 ay arası	11.579.419	-	11.579.419	13.645.080	-	13.645.080
1 ile 5 yıl arası	19.293.643	14.283	19.307.926	15.273.796	13.777	15.287.573
5 yıldan fazla	7.813.027	-	7.813.027	6.617.448	-	6.617.448
Vadesiz	274.161	-	274.161	251.205	-	251.205
Toplam	51.714.900	14.283	51.729.183	44.346.076	13.777	44.359.853

c) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal varlıklar:

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımların detayı aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Devlet tahvilleri	12.090.560	12.263.568
Toplam	12.090.560	12.263.568

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

c) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal varlıklar (devamı):

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
1 Ocak Bakiyesi	12.263.568	18.883.153
Alımlar (*)	5.841	1.654.189
Parasal varlıklarda meydana gelen kur farkları	337.865	1.683.148
Değerleme etkisi	27.611	572.514
Satış ve itfa yolu ile elden çıkarılanlar(*)	(714.895)	(10.713.907)
Değer düşüş karşılığı	170.570	184.471
Toplam	12.090.560	12.263.568

(*) 2018 yılında Banka, TFRS 9 standardına göre menkul kıymetlere ilişkin yönetim modelini yeniden gözden geçirmiş ve daha önce itfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen olarak sınıflandırılmış olan ve itfa edilmiş maliyetinden ölçülen 4.927.185 TL tutarındaki menkul kıymetlerini, uygun yönetim modelinin nakit akışlarının tahsili veya finansal yatırımın satılması amaçlı olması nedeniyle, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan kıymetlere sınıflamıştır.

ABD Doları, Avro ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %5,12 %3,58 ve %18,68'dir (31 Aralık 2018: ABD Doları, Avro ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %4,89, %3,58 ve %26,70'dir).

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla itfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımlar için Bankacılık ve diğer sektörler bazında sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan süre aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019			31 Aralık 2018		
	Bankacılık	Diğer şirketler	Toplam	Bankacılık	Diğer şirketler	Toplam
3 ile 12 ay arası	3.361.776	-	3.361.776	3.518.476	81	3.518.557
1 ile 5 yıl arası	7.539.162	-	7.539.162	7.640.711	-	7.640.711
5 yıldan fazla	1.189.622	-	1.189.622	1.104.300	-	1.104.300
Toplam	12.090.560	-	12.090.560	12.263.487	81	12.263.568

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla itfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal yatırımlar için sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süre aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019			31 Aralık 2018		
	Bankacılık	Diğer şirketler	Toplam	Bankacılık	Diğer şirketler	Toplam
3 aya kadar	2.658.004	-	2.658.004	3.971.097	-	3.971.097
3 ile 12 ay arası	5.521.155	-	5.521.155	4.220.072	81	4.220.153
1 ile 5 yıl arası	2.721.779	-	2.721.779	2.968.018	-	2.968.018
5 yıldan fazla	1.189.622	-	1.189.622	1.104.300	-	1.104.300
Toplam	12.090.560	-	12.090.560	12.263.487	81	12.263.568

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR

Kısa vadeli alınan fonlar, banka kredileri ve ihraç edilen borç senetleri:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli	16.670.507	9.726.191
Uzun vadeli fonların kısa vadeli kısmı	20.343.494	20.815.668
Toplam kısa vadeli	37.014.001	30.541.859
Uzun vadeli alınan fonlar, banka kredileri ve ihraç edilen borç senetleri:		
Uzun vadeli	33.030.252	35.222.289
Toplam	70.044.253	65.764.148

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
3 aya kadar	19.052.259	8.447.806
3 ile 12 ay arası	17.961.742	22.094.053
Kısa vadeli finansal borçlar ve uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısmı	37.014.001	30.541.859
1 ile 5 yıl arası	19.712.331	21.892.607
5 yıldan fazla	13.317.921	13.329.682
Uzun vadeli finansal borçlar	33.030.252	35.222.289
Toplam finansal borçlar	70.044.253	65.764.148

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla uzun vadeli finansal borçların geri ödeme planları aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
2019	4.784.330	7.770.555
2020	4.313.662	4.168.543
2021	6.212.018	5.887.176
2022	4.402.321	4.066.334
2023 ve sonrası	13.317.921	13.329.681
Toplam	33.030.252	35.222.289

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kredilerin sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlamaya tarihine kalan süre:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
3 aya kadar	47.054.405	38.453.236
3 ile 12 ay arası	6.506.520	10.334.947
1 ile 5 yıl arası	6.042.763	9.449.170
5 yıldan fazla	10.440.565	7.526.795
Toplam	70.044.253	65.764.148

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla mevcut krediler ile ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir:

Akbank - Sendikasyon kredisi

Grup'un bağlı ortaklıklarından Akbank'ın 31 Mart 2019 tarihi itibarı ile üç sendikasyon kredisi bulunmaktadır. 515,1 milyon Avro ve 542,6 milyon ABD Doları tutarındaki 1 ve 2 yıl vadeli dilimlerden oluşan sendikasyon kredisi 15 Ağustos 2017 tarihinde imzalanmıştır. Mevcut bakiyesi 205 milyon ABD Dolarıdır. Kredinin 2 yıl vadeli kısmının maliyeti Libor+ 220 bps'tir. 483 milyon Avro ve 604,5 milyon ABD Doları tutarındaki 1 ve 2 yıl vadeli dilimlerden oluşan sendikasyon kredisi 26 Mart 2018 tarihinde imzalanmıştır. Kredinin 1 yıl vadeli kısmının maliyeti Euribor+120 bps ve Libor+130 bps, 2 yıl vadeli kısmının maliyeti Libor+ 210 bps'tir. 591 milyon Avro ve 285 milyon ABD Doları tutarındaki 1 yıl vadeli sendikasyon kredisi 27 Eylül 2018 tarihinde imzalanmıştır. Kredinin maliyeti Euribor+265 bps ve Libor+275 bps'tir.

İhraç edilen menkul kıymetler:

İhraç edilen menkul kıymetler ABD Doları ve TL kıymetlerden oluşmaktadır.

ABD Doları cinsinden olan ihraç edilen senetlerin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir.

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	ABD Doları	TL	ABD Doları	TL
2019	354.546	1.985.458	979.670	5.153.064
2020	916.316	5.131.370	1.071.920	5.638.299
2021	459.548	2.573.469	574.885	3.023.895
2022	864.661	4.842.102	946.571	4.978.963
2023	420.908	2.357.085	538.218	2.831.027
2024	410.715	2.300.004	493.616	2.596.420
2025	751.649	4.209.234	448.497	2.359.094
2026	372.979	2.088.682	57.488	302.387
2027	635.274	3.557.534	309.511	1.628.028
2028	257.069	1.439.586	221.586	1.165.542
2029	18.012	100.867	-	-
2030	12.643	70.801	-	-
2031	2.381	13.332	-	-
Toplam	5.476.701	30.669.524	5.641.962	29.676.719

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

5.476.701 ABD Doları bedel, seküritizasyon işlemleri ve Banka tarafından ihraç edilmiş ABD Doları cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	Avro	TL	Avro	TL
2019	34.349	215.949	91.366	549.857
2020	34.471	216.716	23.104	139.044
2021	34.457	216.628	362	2.179
2022	352	2.213	348	2.094
2023	338	2.125	335	2.016
2024	325	2.043	321	1.932
2025	312	1.962	309	1.860
2026	300	1.886	297	1.787
2027	288	1.811	285	1.715
2028	277	1.741	274	1.649
2029	6.878	43.224	6.808	40.955
Toplam	112.347	706.298	123.809	745.088

112.347 Avro bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş Avro cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	RON	TL	RON	TL
2019	56.776	74.519	56.222	72.167
Toplam	56.776	74.519	56.222	72.167

56.776 Romanya Leyi (RON) bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş RON cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	HUF	TL	HUF	TL
2019	-	-	764.752	14.354
Toplam	-	-	764.752	14.354

31 Aralık 2018 itibariyle 764.752 Macar Forinti (HUF) bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş HUF cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır (31 Mart 2019: Bulunmamaktadır).

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	JPY	TL	JPY	TL
2019	1.000.209	50.461	1.002.770	47.772
Toplam	1.000.209	50.461	1.002.770	47.772

1.000.209 Japon Yeni (JPY) bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş JPY cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

İhraç edilen menkul kıymetler (devamı):

Bunun yanı sıra, 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla Grup tarafından ihraç edilmiş 1-3 ay vadeli 6.354.478 TL, 3-6 ay vadeli 100.517 TL, 1-5 yıl vadeli 374.723 TL ve 5 yıl üzeri vadeli 1.839.929 TL bono bulunmaktadır. (31 Aralık 2018: 1-3 ay vadeli 2.669.292 TL, 3-6 ay vadeli 278.354 TL, 1-5 yıl vadeli 257.048 TL ve 5 yıl üzeri vadeli 1.650.033 TL).

DİPNOT 7 –KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER

Grup'un TFRS 16 uyarınca kiralama işlemlerine ilişkin yükümlülüklerinin vade ve para birimi kırılımı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli kiralama işlemlerinden kaynaklanan yükümlülükler:

	3 aya kadar	3- 12 ay arası	Toplam
TL	130.146	131.468	261.614
ABD Doları	6.868	21.469	28.337
Avro	1.318	7.385	8.703
Toplam	138.332	160.322	298.654

Uzun vadeli kiralama işlemlerinden kaynaklanan yükümlülükler:

	1 -2 yıl arası	2 - 3 yıl arası	3 - 4 yıl arası	4 - 5 yıl arası	5 yıl ve üzeri	Toplam
TL	204.167	215.145	721.273	142.158	349.967	1.632.710
ABD Doları	16.575	-	-	-	-	16.575
Avro	5.132	3.989	754	834	26.835	37.544
Toplam	225.874	219.134	722.027	142.992	376.802	1.686.829

DİPNOT 8 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar:	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Kredi kartı ödemelerinden alacaklar	30.757	35.689
Diğer çeşitli alacaklar (*)	2.673.779	1.748.455
Toplam	2.704.536	1.784.144

Diğer uzun vadeli alacaklar:	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Verilen depozito ve teminatlar	49.483	49.703
Diğer çeşitli alacaklar (*)	2.637.459	3.004.847
Toplam	2.686.942	3.054.550

(*) Diğer alacaklar ağırlıklı olarak Akbank'ın türev işlemler için aldığı teminat rakamını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 8 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

Diğer kısa vadeli borçlar:	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Kredi kartı işlemleriyle ilgili borçlar	4.074.549	4.003.963
Ödenecek vergiler ve fonlar	619.851	566.985
İhracat depozitoları ve transfer talimatları	87.823	95.021
Muhabir bankalara ödeme emirleri	146.207	42.924
Finansal kiralama borçları	23.712	23.712
Diğer (*)	2.190.607	1.409.805
Toplam	7.142.749	6.142.410

Diğer uzun vadeli borçlar:	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Finansal kiralama borçları	332	58.606
Ödenecek vergi ve fonlar	11.494	-
Diğer (*)	4.410.471	2.313.990
Toplam	4.422.297	2.372.596

(*) Diğer borçlar ağırlıklı olarak Akbank'ın türev işlemler için verdiği teminat rakamını içermektedir.

DİPNOT 9 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

İştirak ve İş Ortaklıklarının kayıtlı değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	Pay (%)	31 Aralık 2018	Pay (%)
Aksigorta	182.954	36,00	232.657	36,00
Avivasa	235.424	40,00	257.872	40,00
Brisa	441.978	43,63	401.808	43,63
Akçansa	351.266	39,72	404.949	39,72
Enerjisa Üretim Santralleri	2.660.019	50,00	2.596.999	50,00
Enerjisa Enerji	2.451.966	40,00	2.519.566	40,00
Philisa	119.061	25,00	188.256	25,00
Philip Morrisa	11.892	24,75	37.357	24,75
Temsa Mısır	(10.707)	73,75	(8.104)	73,75
Temsa İş Makineleri	116.419	51,00	125.099	51,00
Toplam	6.560.272		6.756.459	

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 9 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Holding konsolide net karı içinde İştirak ve İş Ortaklıklarının karlarından paylar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Mart 2019	1 Ocak - 31 Mart 2018
Aksigorta	25.999	16.750
Avivasa	23.818	14.514
Brisa	(1.158)	4.973
Akçansa	7.830	14.046
Enerjisa Üretim Santralleri	201.679	(46.883)
Enerjisa Enerji	118.969	97.145
Philsa	(3.600)	32.049
Philip Morrisa	2.854	10.959
Temsa Mısır	(33)	(87)
Temsa İş Makineleri	8.280	6.407
Toplam	384.638	149.873

İştiraklerin ve İş Ortaklıklarının finansal tablolarıyla ilgili özet bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler
Aksigorta	6.019.358	5.511.151	5.464.195	4.817.924
Avivasa	2.496.273	1.931.252	2.263.901	1.642.760
Brisa	5.646.748	4.633.733	4.803.642	3.882.699
Akçansa	2.085.449	1.188.176	2.103.125	1.070.700
Enerjisa Üretim Santralleri	14.332.685	9.012.648	13.628.412	8.434.414
Enerjisa Enerji	24.421.120	18.291.204	23.120.713	16.821.798
Philsa	3.020.304	2.544.061	3.350.586	2.597.563
Philip Morrisa	1.509.900	1.461.852	1.267.960	1.117.021
Temsa Mısır	12.614	27.132	14.416	25.404
Temsa İş Makineleri	478.338	290.685	567.374	262.701
Toplam	60.022.789	44.891.894	56.584.324	40.672.984

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 9 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Satış Gelirleri

	1 Ocak - 31 Mart 2019	1 Ocak - 31 Mart 2018
Aksigorta	1.058.222	932.143
Avivasa	177.426	140.454
Brisa	775.942	694.095
Akçansa	407.320	387.622
Enerjisa Üretim Santralleri	1.347.503	1.087.486
Enerjisa Enerji	4.483.636	4.070.303
Philsa (*)	6.573.833	5.257.240
Philip Morrisa	6.324.332	5.180.173
Temsa İş Makineleri	185.256	203.906

(*) Üretim şirketi olan Philsa satışlarını pazarlama şirketi olan Philip Morrisa üzerinden gerçekleştirmektedir.

Net dönem karı/(zararı)

	1 Ocak - 31 Mart 2019	1 Ocak - 31 Mart 2018
Aksigorta	72.218	46.527
Avivasa	59.546	36.285
Brisa	(2.653)	11.399
Akçansa	19.077	41.682
Enerjisa Üretim Santralleri	403.357	(93.765)
Enerjisa Enerji	297.423	242.862
Philsa	(14.401)	128.197
Philip Morrisa	11.530	44.278
Temsa Mısır	(45)	(118)
Temsa İş Makineleri	16.237	12.563

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 10 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maddi duran varlıkların 31 Mart 2019 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Çıkışlar	Transferler (*)	Değer Düşüklüğü İptali/(Değer Düşüklüğü)	31 Mart 2019
Maliyet:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	504.524	9.431	273	(7.164)	(161)	-	506.903
Binalar	2.923.521	34.326	1.377	(289)	2.404	-	2.961.339
Finansal kiralama yoluyla alınan binalar	20.512	-	-	-	(20.512)	-	-
Makine, tesis ve cihazlar	4.921.161	159.988	7.966	(4.225)	14.040	-	5.098.930
Taşıt araçları	122.132	652	2.224	(1.662)	-	-	123.346
Döşeme ve demirbaşlar	3.336.710	6.020	63.646	(13.980)	3.273	-	3.395.669
Toplam	11.828.560	210.417	75.486	(27.320)	(956)	-	12.086.187
Yapılmakta olan yatırımlar	863.615	13.270	118.509	(1)	(30.676)	-	964.717
Toplam	12.692.175	223.687	193.995	(27.321)	(31.632)	-	13.050.904
Birikmiş amortisman:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	(239.584)	(1.079)	(2.173)	78	-	-	(242.758)
Binalar	(1.039.002)	(14.696)	(16.368)	169	-	-	(1.069.897)
Finansal kiralama yoluyla alınan binalar	(7.732)	-	-	-	7.732	-	-
Makine, tesis ve cihazlar	(2.429.790)	(79.874)	(56.852)	4.580	-	-	(2.561.936)
Taşıt araçları	(102.139)	(330)	(2.158)	825	-	-	(103.802)
Döşeme ve demirbaşlar	(2.247.250)	(4.446)	(79.960)	10.562	-	3.660	(2.317.434)
Toplam	(6.065.497)	(100.425)	(157.511)	16.214	7.732	3.660	(6.295.827)
Net kayıtlı değer	6.626.678						6.755.077

(*) Dönem içinde yapılmakta olan yatırımlardan gerçekleşen transferlerin 11.120 TL’si maddi olmayan duran varlıklar kalemlerinde muhasebeleştirilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 10 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Maddi duran varlıkların 31 Mart 2018 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Çıkışlar	Transferler (*)	Değer Düşüklüğü İptali/(Değer Düşüklüğü)	31 Mart 2018
Maliyet:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	549.569	1.957	1.255	(25.965)	(169)	-	526.647
Binalar	2.688.983	21.791	4.128	(39.394)	5.580	429	2.681.517
Makine, tesis ve cihazlar	3.906.821	85.605	7.564	(407)	50.550	(158)	4.049.975
Taşıt araçları	111.243	326	398	(1.724)	9	-	110.252
Döşeme ve demirbaşlar	3.143.030	2.993	78.816	(94.123)	1.678	8.329	3.140.723
Toplam	10.399.646	112.672	92.161	(161.613)	57.648	8.600	10.509.114
Yapılmakta olan yatırımlar	644.620	(908)	146.962	(16)	(76.133)	-	714.525
Toplam	11.044.266	111.764	239.123	(161.629)	(18.485)	8.600	11.223.639
Birikmiş amortisman:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	(235.214)	(356)	(1.844)	-	7.976	-	(229.438)
Binalar	(977.040)	(9.801)	(14.464)	16.473	-	-	(984.832)
Makine, tesis ve cihazlar	(1.990.166)	(38.544)	(44.444)	389	-	-	(2.072.765)
Taşıt araçları	(95.743)	(195)	(1.463)	673	-	-	(96.728)
Döşeme ve demirbaşlar	(2.216.358)	(2.994)	(68.281)	73.246	-	(4.840)	(2.219.227)
Toplam	(5.514.521)	(51.890)	(130.496)	90.781	7.976	(4.840)	(5.602.990)
Net kayıtlı değer	5.529.745						5.620.649

(*) Dönem içinde yapılmakta olan yatırımlardan gerçekleşen transferlerin 10.509 TL’si maddi olmayan duran varlıklar kalemlerinde muhasebeleştirilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 11 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi olmayan duran varlıkların 31 Mart 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Değer Düşüklüğü Karşılığı	Çıkışlar	Transferler	31 Mart 2019
Maliyet	2.530.363	28.917	69.220	1	(1.323)	11.120	2.638.298
Birikmiş itfa payları (-)	(1.270.702)	(8.330)	(78.895)	(1)	532	-	(1.357.396)
Net kayıtlı değer	1.259.661						1.280.902

	1 Ocak 2018	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Değer Düşüklüğü Karşılığı	Çıkışlar	Transferler	31 Mart 2018
Maliyet (*)	1.827.717	638	52.582	154	(3.302)	10.509	1.888.298
Birikmiş itfa payları (-)	(1.010.619)	155	(61.038)	(154)	1.046	-	(1.070.610)
Net kayıtlı değer	817.098						817.688

(*) Maddi olmayan duran varlıklar ağırlıklı olarak lisans ve yazılımlardan oluşmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 12 –KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

	1 Ocak 2019	Transferler	İlaveler	Çıkışlar	Diğer	31 Mart 2019
Maliyet						
Gayrimenkuller	1.855.171	20.512	156.147	(58.048)	(7.870)	1.965.913
Demirbaşlar	407	-	-	-	-	407
Taşıtlar	28.320	-	4.698	4	-	33.022
Diğer	11.781	-	-	-	-	11.781
Toplam	1.895.679	20.512	160.845	(58.044)	(7.870)	2.011.123
Birikmiş Amortisman	-					
Gayrimenkuller	-	(7.732)	(87.166)	19.158	-	(75.739)
Demirbaşlar	-	-	(1.060)	-	-	(1.060)
Taşıtlar	-	-	(1.125)	(4)	-	(1.130)
Diğer	-	-	(446)	-	-	(446)
Toplam	-	(7.732)	(89.797)	19.154	-	(78.375)
Net Defter Değeri	1.895.679	12.781	71.048	(38.890)	(7.870)	1.932.748

(*) Dönem içinde Kullanım Hakkı Varlıkları'na maddi duran varlıklardan 12.781 TL'lik transfer gerçekleşmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 13 - ŞEREFİYE

Şerefiyenin 31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla sona ara eren dönemlere ait hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2019	2018
1 Ocak	849.215	873.097
Yabancı para çevrim farkları	12.529	-
31 Mart	861.744	873.097

DİPNOT 14 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli karşılıklar	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Borç karşılıkları	566.987	611.896
<i>Kredi puan karşılıkları</i>	44.628	53.120
<i>Dava karşılıkları</i>	173.436	173.323
<i>Tazmin edilmemiş ve nakde dönüşmemiş gayrinakdi krediler özel karşılıkları</i>	340.256	378.740
<i>Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler</i>	5.246	5.246
<i>Diğer kısa vadeli borç karşılıkları</i>	3.421	1.467
Diğer borç karşılıkları	75.418	66.959
Toplam	642.405	678.855

Diğer uzun vadeli karşılıklar	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Borç karşılıkları	6.105	4.260
<i>Diğer uzun vadeli borç karşılıkları</i>	6.105	4.260
Toplam	6.105	4.260

Taahhütler - Bankacılık bölümü	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Verilen teminat mektupları	33.984.618	34.426.832
Akreditifler	5.576.509	6.255.037
Dövizli kabul kredileri	950.471	2.740.066
Diğer teminatlar	8.417.404	7.884.108
Toplam	48.929.002	51.306.043

Taahhütler - Diğer şirketler	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Verilen teminat mektupları	853.790	812.587
Verilen diğer teminatlar	339.498	413.072
Maddi duran varlıklar ile ilgili ipotek, teminat, rehin	8.108	11.480
Toplam	1.201.396	1.237.139

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 14 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Borçlanma senetleri ile ilgili geri alım ve geri satım taahhütleri:

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla borçlanma senetleri (devlet tahvilleri, hazine bonoları ve eurobondlar) ile ilgili geri alım ve geri satım taahhütleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Geri alım taahhütleri	21.086.773	14.434.653
Alım-satım amaçlı işlemlerin türleri:		
	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Yabancı para döviz alım	7.445.405	11.135.973
Yabancı para döviz satım	7.185.918	10.525.900
Toplam	14.631.323	21.661.873
	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Para swap alımları	160.000.753	141.036.291
Para swap satışları	156.164.437	139.431.917
Faiz haddi swap alımları	83.975.283	68.273.548
Faiz haddi swap satışları	83.975.283	68.273.548
Toplam	484.115.756	417.015.304
	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Spot alımlar	12.425.118	7.628.722
Spot satışlar	12.376.750	7.347.903
Toplam	24.801.868	14.976.625
	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Para, faiz ve menkul değer alım opsiyonları	20.495.135	37.759.363
Para, faiz ve menkul değer satım opsiyonları	20.700.159	37.740.163
Toplam	41.195.294	75.499.526
	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Diğer alım işlemleri	17.073.981	16.286.966
Diğer satım işlemleri	8.574.994	8.749.610
Toplam	25.648.975	25.036.576

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 14 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Riskten korunma amaçlı türev işlem türleri:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Faiz haddi swap alımları	15.774.658	15.800.831
Faiz haddi swap satışları	15.774.658	15.800.831
Toplam	31.549.316	31.601.662

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Yabancı para döviz alım	7.606	-
Toplam	7.606	-

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Para swap alımları	19.708.644	17.128.717
Para swap satışları	15.656.726	13.443.865
Toplam	35.365.370	30.572.582

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Future alım işlemleri	3.222.061	-
Future satım işlemleri	3.229.798	-
Toplam	6.451.859	-

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait bilanço dışı varlıkların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	1 yıla kadar	1 yıldan fazla	Toplam
Verilen teminat mektupları	5.577.487	28.407.131	33.984.618
Akreditifler	2.225.772	3.350.737	5.576.509
Döviz kabul kredileri	932.609	17.862	950.471
Diğer teminatlar	3.986.613	4.430.791	8.417.404
Toplam	12.722.481	36.206.521	48.929.002

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait bilanço dışı varlıkların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	1 yıla kadar	1 yıldan fazla	Toplam
Verilen teminat mektupları	5.334.189	29.092.643	34.426.832
Akreditifler	2.387.038	3.867.999	6.255.037
Döviz Kabul kredileri	2.457.752	282.314	2.740.066
Diğer teminatlar	3.682.397	4.201.711	7.884.108
Toplam	13.861.376	37.444.667	51.306.043

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 14 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait taahhütlerin ekonomik risk konsantrasyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Finansal kurumlar	6.810.507	7.182.375
İnşaat	7.227.987	7.911.886
Kimya	1.531.894	1.558.845
Toptan satışıçılar	6.742.730	9.162.663
Küçük ölçekli perakendeciler	5.104.272	5.252.181
Çelik ve madencilik	3.512.391	3.218.621
Yiyecek ve içecek	1.472.558	1.398.630
Elektrik, gaz ve su	2.248.511	2.458.803
Otomotiv	1.503.509	1.185.086
Diğer imalat	5.128.320	4.884.605
Elektronik	308.918	298.176
Tekstil	1.386.098	1.446.126
Taşımacılık	1.587.489	700.841
Telekomünikasyon	179.350	207.104
Turizm	321.886	337.699
Tarım ve ormancılık	202.859	180.924
Diğer	3.659.723	3.921.478
Toplam	48.929.002	51.306.043

Grup'un iş ortaklıklarından Aksigorta T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu'nun Şirket nezdinde 24 Haziran 2014 tarihinde başlattığı 2009, 2010, 2011 ve 2012 yılları BSMV konulu sınırlı vergi incelemesi sonucunda sovtaj işlemlerinin banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulmadığı gerekçesiyle Şirket'e 2009 yılı için 1,8 milyon Tam TL vergi ve 2.8 milyon Tam TL vergi cezası 2010 yılı için 2 milyon Tam TL vergi ve 3 milyon Tam TL vergi cezası, 2011 yılı için 3 milyon Tam TL vergi ve 4,6 milyon Tam TL vergi cezası, 2012 yılı için 4,3 milyon Tam TL vergi ve 6.4 milyon Tam TL vergi cezası olmak üzere toplam 27,9 milyon Tam TL vergi ve vergi cezası tarh edilmiş olup, Şirket uygulamalarının mevzuata uygun olduğu düşünülmekte olduğundan finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır. Şirket, 16 Ocak 2015 tarihinde 2009 yılına ilişkin ve 20 Şubat 2015 tarihinde 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin vergi ve cezaları için Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu Başkanlığı'na uzlaşma talebinde bulunmuştur. Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ile 15 Şubat 2018 tarihinde uzlaşma görüşmesi yapılmış ancak ilgili dönem vergi cezalarına ilişkin Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ile uzlaşma konusunda anlaşma sağlanamamıştır. Vergi aslı ve cezalarına ilişkin olarak dava yoluna başvurulmuştur. 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin davalar Vergi Mahkemesi nezdinde şirket lehine sonuçlanmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 15 - TAAHHÜTLER

31 Mart 2019 itibarıyla Bağlı Ortaklıkların teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Mart 2019				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.156.187	315.207	95.218	48.277	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	1.598.901	325.109	6.603	194.963	4.685
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	48.929.003	21.083.697	2.573.994	2.032.999	511.728
D Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu-	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	51.684.091	21.724.013	2.675.815	2.276.239	516.413
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 15 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Mart 2019 itibarıyla İş Ortaklıklarının teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Mart 2019				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.104.790	1.062.143	6.115	1.302	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	2.770	2.770	-	-	-
D. Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	1.107.560	1.064.913	6.115	1.302	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 15 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Aralık 2018 itibarıyla Bağlı Ortaklıkların teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	Toplam TL Karşılığı	31 Aralık 2018			Diğer TL Karşılığı
		TL	ABD Doları	Avro	
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.221.533	318.497	107.680	55.593	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	1.489.327	360.398	10.056	177.684	4.944
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	51.306.043	21.761.622	3.087.613	2.122.216	508.077
D Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	54.016.903	22.440.517	3.205.349	2.355.493	513.021
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 15 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Aralık 2018 itibarıyla İş Ortaklıklarının teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2018				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.165.180	1.118.379	7.269	1.419	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	2.850	2.850	-	-	-
D. Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu-	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	1.168.030	1.121.229	7.269	1.419	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 16 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer Dönen Varlıklar	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Bankalararası çek takas hesabı	129.849	1.212.261
İndirilecek, devreden ve diğer KDV	856.222	530.602
Diğer dönen varlıklar	91.425	59.697
Toplam	1.077.496	1.802.560

Diğer Duran Varlıklar	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli vergi alacakları ve diğer yasal alacaklar	27.197	13.920
İndirilecek, devreden ve diğer KDV	3.478	3.902
<i>Diğer duran varlıklar</i>	123.322	119.691
Toplam	153.997	137.513

Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Bankalararası çek takas hesabı	259.070	2.468.350
Tasarruf mevduatı sigortası	17.140	52.010
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	944.646	244.534
Toplam	1.220.856	2.764.894

Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler		
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	69.547	94.901
Toplam	69.547	94.901

DİPNOT 17 - ÖZKAYNAKLAR

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 204.040.393.100 (31 Aralık 2018: 204.040.393.100) hisseden oluşmaktadır.

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Holding'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi ve sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar:	Pay (%)	31 Mart 2019	Pay (%)	31 Aralık 2018
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07	287.100	14,07	287.100
Serra Sabancı	7,21	147.160	7,21	147.160
Suzan Sabancı Dinçer	6,94	141.567	6,94	141.567
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94	141.567	6,94	141.567
Diğer	64,84	1.323.010	64,84	1.323.010
Sermaye	100,00	2.040.404	100,00	2.040.404
Geri alınmış paylar (-)		(190.470)		(190.470)
Hisse senetleri ihraç primi		22.237		22.237

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Grup’un bağlı ortaklıklarından EXSA Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. (“Exsa”) 22 Aralık 2015 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Borsa İstanbul’da Sabancı Holding halka açık paylarından hisse alımları gerçekleştirmiştir. Bu işlemler sonucunda, Exsa’nın Sabancı Holding sermayesindeki payı 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla %1,17’dir. Bu paylar, konsolide özkaynaklarda geri alınmış paylar hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu’na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu’na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20’sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5’i olarak ayrılır. Türk Ticaret Kanunu’na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50’sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Ayrıca, Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası’ndan yararlanabilmek için söz konusu kazançların %75’inin pasifte bir fon hesabında (özel yedekler) tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası kapsamında, gerçekleşen iştirak satışları neticesinde kanuni finansal tablolarda oluşan satış kazançlarının %75’lik kısmı “İştirak satış karları” altında sınıflandırılmıştır. 2012 yılında Holding yasal mali tablolarındaki Teknosa hisselerinin halka arz dolayısıyla elde ettiği satış karının %75’ini bu hesap altında kaydetmiştir.

Yukarıda bahsedilen kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Yasal yedekler	792.301	705.591
İştirak satış karları	344.487	344.487
Toplam	1.136.788	1.050.078

Kar Dağıtım

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK’nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no’lu Kar Payı Tebliği’ne göre yaparlar.

Şirketler, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir ve Giderler

	Değer artış fonları	Nakit akışı riskinden korunma fonları	Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma fonları	Yabancı para çevrim farkları
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiyeler	(310.337)	(121.522)	(228.186)	724.660
Dönem içerisindeki artış/(azalışlar)	(55.983)	50.681	(46.214)	122.705
Kar veya zarar tablosuna transfer edilen kazançlar	(36.981)	18.297	-	-
Gerçeğe uygun değeri kar veya zarar tablosuna dahil edilen net kazanç ve kaybı	6.302	-	-	-
Vergi etkisi	18.977	(15.175)	10.167	-
31 Mart 2018 itibarıyla bakiyeler	(378.022)	(67.719)	(264.233)	847.365
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiyeler	(1.217.928)	(150.767)	(384.914)	1.382.776
Dönem içerisindeki artış/(azalışlar)	(283.668)	(199.162)	(35.038)	141.896
Kar veya zarar tablosuna transfer edilen kazançlar	(149.035)	145.371	-	-
Gerçeğe uygun değeri kar veya zarar tablosuna dahil edilen net kazanç ve kaybı	(36.447)	-	-	-
Vergi etkisi	103.213	11.835	7.708	-
31 Mart 2019 itibarıyla bakiyeler	(1.583.865)	(192.723)	(412.244)	1.524.672

DİPNOT 18 - SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE DURDURULAN FAALİYETLER

1 Ocak - 31 Mart 2019

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın bağlı ortaklığı Nile Kordsa Company for Industrial Fabrics S.A.E.'nin 31 Mart 2019 itibarıyla 21.736 Tam TL dönem zararı bulunmaktadır (31 Mart 2018: 25.267). 31 Mart 2019 ve 31 Mart 2018 konsolide finansal tablolarında bu şirkete ait faaliyet neticeleri durdurulan faaliyetlere ilişkin gelir/giderler olarak sınıflandırılmıştır.

Nile Kordsa Company for Industrial Fabric ile ilgili olarak; "Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlıklar" altında muhasebeleştirilen tutar 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla, 7.714.308 Tam TL'dir (31 Aralık 2018: 14.220.459 Tam TL). "Satış Amacıyla Elde Tutulan Yükümlülükler altında muhasebeleştirilen tutar 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla, 6.204.017 Tam TL'dir (31 Aralık 2018: 4.273.745 Tam TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 18 - SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE DURDURULAN FAALİYETLER (Devamı)

1 Ocak - 31 Mart 2018

31 Mart 2018 itibarıyla, Grup'un bağlı ortaklıklarından Temsa'nın garanti niteliğinde iktisap ettiği ve elden çıkarmak istediği 9.986.395 Tam TL tutarındaki gayrimenkuller "Satış Amacıyla Elde Tutulan Varlıklar" altında muhasebeleştirilmiştir.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın bağlı ortaklığı Nile Kordsa Company for Industrial Fabrics S.A.E.'nin 31 Mart 2018 itibarıyla 25.267 Tam TL dönem karı bulunmaktadır. 31 Mart 2018 konsolide finansal tablolarında bu şirkete ait faaliyet neticeleri durdurulan faaliyetlere ilişkin gelir/giderler olarak sınıflandırılmıştır.

Nile Kordsa Company for Industrial Fabric ile ilgili olarak; "Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlıklar" altında muhasebeleştirilen tutar 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla, 12.134.862 Tam TL'dir. "Satış Amacıyla Elde Tutulan Yükümlülükler altında muhasebeleştirilen tutar 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, 4.659.707 Tam TL'dir.

DİPNOT 19 - FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak- 31 Mart 2019	1 Ocak- 31 Mart 2018
Finansal gelirler		
Kur farkı geliri	26.993	2.734
Faiz geliri	612	3.978
Toplam	27.605	6.712
Finansal giderler		
Kur farkı gideri	(39.642)	(45.535)
Faiz gideri	(208.866)	(93.159)
Diğer finansman giderleri	(27.302)	(12.709)
Toplam	(275.810)	(151.403)

Finansal gelir ve giderler bankacılık dışındaki bölümler ile ilgilidir.

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek kurumlar vergisi ve gelir vergisi	131.858	448.621
Eksi: peşin ödenen vergiler	(60.976)	(402.392)
Toplam ödenecek vergiler	70.882	46.229

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı hesaplanmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Kurumlar Vergisi Kanunu 13 Haziran 2006 tarih ve 5520 sayılı yasa ile değişmiştir. Söz konusu 5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun pek çok hükmü 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Buna göre Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2019 yılı için %22'dir (2018: %22). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettü) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 10'uncu gününe kadar beyan edip 17'nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2019, 2019, 2020 yılları için Kurumlar Vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25'inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergiye ilişkin yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda kurumlara yönelik birçok istisna bulunmaktadır. Bu istisnalardan Grup'a ilişkin olanları aşağıda açıklanmıştır:

İştirak Kazançları İstisnası

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır.

Emisyon Primi İstisnası

Anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından sağlanan emisyon primi kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Yurtdışı İştirak Kazançları İstisnası

Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim veya limited şirket mahiyetindeki bir şirketin (esas faaliyet konusu finansal kiralama veya her nevi menkul kıymet yatırımı olanlar hariç) sermayesine, kazancın elde edildiği tarihe kadar devamlı olarak en az bir yıl süreyle %10 veya daha fazla oranda iştirak eden kurumların, bu iştiraklerin kanuni veya iş merkezinin bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az %15 oranında (esas faaliyet konusu finansman temini veya sigortacılık olanlarda en az, Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında) kurumlar vergisi benzeri vergi yükü taşıyan ve elde edildiği vergilendirme dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer ettikleri iştirak kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası

Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren gayrimenkuller için istisna %50 olarak revize olmuştur. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Menkul kıymet ve taşınmaz ticareti ve kiralaması ile uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdıkları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır.

Yatırım Teşvikleri

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %22'dir. Ancak, teşvik belgesine bağlı yatırımlar için indirimli kurumlar vergisi uygulaması mevcuttur. Yatırım Teşvik Sistemi'nde indirimli kurumlar vergisinin hesaplanmasında önem taşıyan iki unsur yatırıma katkı oranı ve vergi indirimi oranıdır. İndirimli gelir ve Kurumlar Vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların devletçe karşılanacak tutarına yatırıma katkı tutarı, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak orana ise yatırıma katkı oranı olarak tanımlanmaktadır. Bu oranlar sektör ve bölgelere göre Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenmektedir. İndirimli Kurumlar Vergisi'ne ilişkin düzenlemeler 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde yer almaktadır.

31 Mart 2019 ve 31 Mart 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait konsolide diğer kapsamlı kar veya zarar tablosunda yer alan kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergi tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019			31 Mart 2018		
	Vergi öncesi	Vergi gideri	Vergi sonrası	Vergi Öncesi	Vergi gideri	Vergi sonrası
Gerçeğe uygun değer farkı						
diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir	(1.046.215)	230.167	(816.048)	(389.831)	85.763	(304.068)
Nakit akışı riskinden korunma araçları	(32.153)	7.074	(25.079)	182.918	(40.242)	142.676
Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin kar/(zarar)	(85.985)	18.917	(67.068)	(113.409)	24.950	(88.459)
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	320.044	-	320.044	292.709	-	292.709
Aktüeryal (kayıp)/kazançları	(15.890)	3.496	(12.394)	9.887	(2.175)	7.712
Diğer Kapsamlı Gelir	(860.199)	259.654	(600.545)	(17.726)	68.296	50.570

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergiler

Grup, ertelenmiş gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin TMS ve vergi finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirilmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar gelir ve giderlerin, TMS ve vergi kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden ve devreden mali zarar ile yatırım indirim istisnasından kaynaklanmaktadır. Gelecek dönemlerde gerçekleşecek uzun vadeli geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanacak oran Türkiye için %20'dir. Yapılan Kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Ayrı birer vergi mükellefi olan bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tablolarında yer alan ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerini net göstermiş olmalarından dolayı Grup'un konsolide bilançosuna söz konusu net sunum şeklinin etkileri yansımıştır. Yukarıdaki tabloda yer alan geçici farklar ile ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri ise brüt değerler esas alınarak hazırlanmaktadır.

30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 91inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 10uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu'na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

31 Mart 2019 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %22 (2018: %22) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir. Yapılan Kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Grup'un üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplamadığı geçmiş yıl zararı bulunmamaktadır. Grup'un 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla üzerinden ertelenmiş vergi alacağı hesaplanan toplam 817.905 TL (31 Aralık 2018: 840.246 TL) devreden mali zararı bulunmakta olup bu taşınabilir mali zarar beş yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilir. 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla taşınabilir mali zarar tutarları ve kullanılabilecekleri en son hesap dönemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
2020	49.354	24.796
2021	407.265	465.178
2022	344.549	344.549
2023	16.737	5.723
Toplam	817.905	840.246

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü) aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	393.910	372.640
Ertelenmiş Vergi Yükümlülükleri	(693.415)	(185.504)
Net Ertelenmiş Vergi Varlıkları /(Yükümlülükleri)	(299.505)	187.136

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergiler (devamı)

31 Mart 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren ara dönemlere ait ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü) hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2019	2018
1 Ocak bakiyeleri	187.136	403.319
Doğrudan özkaynaklarla ilişkilendirilen	(108.024)	294.514
Yabancı para çevrim farkları	(11.098)	(8.597)
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	(338.025)	(163.086)
Diğer	(29.494)	7.002
31 Mart	(299.505)	533.152

DİPNOT 21 - TÜREV ARAÇLAR

31 Mart 2019

Alım-satım amaçlı türev araçlar:

Yabancı paraya dayalı türev araçlar

	Makul Değer	
	Varlık	Yükümlülük
Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	14.286.916	10.356.686
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	495.960	447.595
Döviz alış ve satış opsiyonları	220.717	338.625
Diğer alış ve satış işlemleri	3.421.678	1.093
Toplam alım satım amaçlı türev araçlar	18.425.271	11.143.999

Riskten korunma amaçlı türev araçlar:

Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	6.047.622	803.926
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	2.553	-
Toplam riskten korunma amaçlı türev araçlar	6.050.175	803.926

Toplam türev araçlar	24.475.446	11.947.925
-----------------------------	-------------------	-------------------

31 Aralık 2018

Alım-satım amaçlı türev araçlar:

Yabancı paraya dayalı türev araçlar

	Makul Değer	
	Varlık	Yükümlülük
Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	12.772.069	11.181.788
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	1.084.169	450.783
Döviz alış ve satış opsiyonları	521.910	609.422
Diğer alış ve satış işlemleri	3.249.356	867
Toplam alım satım amaçlı türev araçlar	17.627.504	12.242.860

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 21 - TÜREV ARAÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2018

Riskten korunma amaçlı türev araçlar:	Varlık	Yükümlülük
Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	5.058.434	688.610
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	2.678	-
Toplam riskten korunma amaçlı türev araçlar	5.061.112	688.610

Toplam türev araçlar	22.688.616	12.931.470
-----------------------------	-------------------	-------------------

Akbank, Brisa, Yünsa, Carrefoursa ve Enerjisa finansal borçlarından kaynaklanan nakit akışı riskine karşı faiz haddi swap'larının kullanımı yoluyla nakit akışı riskinden korunmaktadır.

DİPNOT 22 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR

Bankacılık

Müşterilere verilen kredi ve avanslar	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Tüketici kredileri ve kredi kartı alacakları	44.952.906	45.957.225
Proje finansmanı ile ilgili krediler	50.243.976	48.446.550
İnşaat	20.969.103	21.226.158
Mali kuruluşlar	28.203.229	25.290.619
Küçük ölçekli işletmeler	16.146.373	14.967.236
Madencilik	6.167.514	6.241.256
Telekomünikasyon(*)	373.545	293.681
Diğer üretim sektörleri	10.645.198	8.031.069
Gıda, toptan ve perakende ticaret	6.468.646	5.149.361
Tekstil	6.306.587	6.004.275
Kimya	5.047.674	4.608.734
Otomotiv	2.914.899	4.556.178
Diğer	20.378.345	17.894.126
Müşterilere verilen kredi ve avanslar toplamı	218.817.995	208.666.468
Kredi risk karşılığı	(9.544.067)	(8.482.445)
Finansal kiralama alacakları	6.264.174	6.415.536
Müşterilere verilen krediler ve avanslar-net	215.538.102	206.599.559

Yukarıdaki tablo bankanın canlı ve takipteki toplam kredilerini içermekte olup, kredi risk karşılığı tüm kredi riski göz önünde bulundurularak banka değerlendirmesi sonucunda ayrılmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 22 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

Bankacılık (devamı)

(*) Şirket'in daha önce telekomünikasyon sektörü içerisinde göstermiş olduğu Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'ye ilişkin kredileri cari dönemde "Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar" kalemi altındaki diğer finansal varlıklara sınıflandırılmıştır. Mali tabloların karşılıklı olarak tutarlı gösterilmesi adına aynı sınıflandırma 31 Aralık 2018 finansallarına da yansıtılmıştır.

ABD Doları, Avro, Yen ve Türk Lirası cinsinden müşterilere verilen kredi ve avansların etkin faiz oranları sırasıyla yıllık %7,40 (31 Aralık 2018: %7,26), %4,27 (31 Aralık 2018: %4,28), %6,61 (31 Aralık 2018: %9,06) ve %18,71'dir (31 Aralık 2018: %18,41).

31 Mart 2019 itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait kredi risk karşılığının varlık sınıfları bazındaki hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Kurumsal	Tüketici	Kiralama Alacakları	Toplam
1 Ocak 2019	5.576.750	2.404.514	501.181	8.482.445
Brüt karşılıklar	1.079.642	208.702	5.446	1.293.790
Tahsilatlar	(108.476)	(116.754)	(4.936)	(230.166)
Finansal tablolardan çıkarılanlar	(129)	(1.873)	-	(2.002)
31 Mart 2019	6.547.787	2.494.589	501.691	9.544.067

31 Mart 2018 itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait kredi risk karşılığının varlık sınıfları bazındaki hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Kurumsal	Tüketici	Toplam
1 Ocak 2018	3.942.225	3.021.313	6.963.538
Brüt karşılıklar	359.691	207.114	566.805
Tahsilatlar	(95.111)	(100.129)	(195.240)
Finansal tablolardan çıkarılanlar(*)	(235.154)	(540.306)	(775.460)
31 Mart 2018	3.971.651	2.587.992	6.559.643

(*) Grup'un bağlı ortaklıklarından Akbank, takipteki krediler portföyünün 774 milyon TL (tam TL tutardır) tutarındaki bölümünü, 36 milyon TL (tam TL tutardır) bedel karşılığında Güven Varlık Yönetimi A.Ş., Efes Varlık Yönetim A.Ş. ve Hayat Varlık Yönetimi A.Ş.'den oluşan 3 firmaya satmıştır.

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla müşterilere verilen kredi ve avansların vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
3 aya kadar	66.221.973	61.110.257
3 ile 12 ay arası	48.359.536	41.483.652
Cari	114.581.509	102.593.909
1 ile 5 yıl arası	71.768.460	74.553.660
5 yıldan fazla	22.923.959	23.036.454
Cari olmayan	94.692.419	97.590.114
Toplam	209.273.928	200.184.023

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 22 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

Bankacılık (devamı)

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla müşterilere verilen krediler ve avansların sözleşmelerde yer alan yeniden fiyatlama tarihleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
3 aya kadar	94.409.473	86.877.733
3 ile 12 ay arası	47.131.527	45.661.631
1 ile 5 yıl arası	60.722.462	60.537.709
5 yıldan fazla	7.010.466	7.106.950
Toplam	209.273.928	200.184.023

DİPNOT 23 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN BORÇLAR

Bankacılık

	31 Mart 2019			31 Aralık 2018		
	Vadesiz	Vadeli	Toplam	Vadesiz	Vadeli	Toplam
Tasarruf mevduatı	25.610.156	103.502.175	129.112.331	20.345.719	105.662.512	126.008.231
Ticari kuruluşlar	22.340.778	60.096.137	82.436.915	19.275.050	48.031.661	67.306.711
Bankalararası mevduat	1.861.269	7.715.323	9.576.592	1.487.220	6.564.164	8.051.384
Repo işlemlerinden sağlanan fonlar	-	18.279.181	18.279.181	-	14.275.016	14.275.016
Diğer	748.157	3.175.183	3.923.340	1.321.784	2.671.124	3.992.908
Toplam	50.560.360	192.767.999	243.328.359	42.429.773	177.204.477	219.634.250

ABD Doları, Avro ve TL cinsinden vadeli mevduatların etkin faiz oranı sırasıyla yıllık ortalama %2,67 (31 Aralık 2018: %3,51), %0,22 (31 Aralık 2018: %0,26) ve %23,26'dır (31 Aralık 2018 %22,55).

Mevduat ve para piyasalarına borçların 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla sözleşmede yer alan vade ve yeniden fiyatlandırma tarihlerine kalan süreler analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Vadesiz	50.560.360	42.429.773
3 aya kadar	163.614.287	149.747.370
3 ile 12 ay arası	22.411.632	20.966.242
1 ile 5 yıl arası	6.087.195	5.955.533
5 yıldan fazla	654.885	535.332
Toplam	243.328.359	219.634.250

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 24 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Grup'un üst düzey yöneticileri, genel müdür, genel sekreter, grup başkanları, bölüm başkanları, grup direktörleri olarak belirlenmiştir. Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar ücretler, ikramiyeler, sosyal güvenlik, sağlık sigortası, izin, takdir ikramiyesi ve teşvik primini içermektedir. Diğer uzun vadeli faydalar bireysel emeklilik sistemi ödemelerini içermektedir. İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar emeklilik ve transfer sebebiyle işten çıkarılan üst düzey yöneticilere ödenen kıdem tazminatı ve izin ödemelerini içermektedir.

Grup'un 31 Mart 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren üç aylık dönemlerde üst düzey yöneticilerine sağladığı faydaların kırılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Mart 2018
Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	15.976	10.008
İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar	1.096	1.199
Diğer uzun vadeli faydalar	81	63
Toplam	17.153	11.270

DİPNOT 25 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

25.1 Finansal Araçlar ve Finansal Risk Yönetimi

25.1.1 Finansal Risk Yönetimi

Grup faaliyetlerinden dolayı çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler; piyasa riski (kur riski, makul değer faiz oranı riski, fiyat riski ve nakit akım faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Grup'un genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve muhtemel olumsuz etkilerin Grup'un finansal performansı üzerindeki etkilerini asgari seviyeye indirmeye yoğunlaşmaktadır. Grup maruz kaldığı çeşitli risklerden korunma amacıyla türev finansal araçlardan yararlanmaktadır.

Finansal risk yönetimi, kendi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde her bir Bağılı Ortaklık ve İş Ortaklığı tarafından uygulanmaktadır.

25.1.1.1 Döviz Kuru Riski

Grup, döviz cinsinden borçlu bulunan tutarların fonksiyonel para birimine çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz riskine sahiptir. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Grup bilanço kalemlerinden doğan kur riskini en aza indirmek amacı ile türev araçlardan yararlanmakta; forward ve swap kullanımı ile yabancı para kuru riskinden sınırlı olarak korunmaktadır.

Akbank'ın yabancı para cinsinden ve yabancı paraya endeksli varlıkları ile yabancı para cinsinden yükümlülükleri arasındaki fark "Yabancı Para ("YP") net genel pozisyon" olarak tanımlanmakta ve kur riskine baz teşkil etmektedir. Kur riskinin önemli bir boyutu da YP net genel pozisyon içindeki farklı cinsten yabancı paraların birbirleri karşısındaki değerlerinin değişmesinin doğurduğu risktir (çapraz kur riski). Akbank kur riskine maruz tutarı Üst Düzey Risk Komitesi tarafından belirlenen limitler içerisinde tutmaktadır. Üst Düzey Risk Komitesi genel ekonomik durum ve piyasalardaki gelişmelere göre risk limitlerini sürekli olarak gözden geçirmekte ve gerekli hallerde yeni limitler belirlemektedir. Söz konusu limitler hem YP net genel pozisyon için hem de bu pozisyon içindeki çapraz kur riski için ayrı ayrı belirlenmekte ve takip edilmektedir. Kur riski yönetiminin bir aracı olarak swap ve forward gibi vadeli işlem sözleşmeleri de gerektiğinde kullanılarak riskten korunma sağlanmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 25 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

25.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

Grup başlıca Avro, ABD Doları ve İngiliz Sterlini cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla yabancı para cinsinden olan finansal varlık ve yükümlülüklerin, konsolidasyon düzeltmeleri öncesinde, TL cinsinden kayıtlı değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Varlıklar	201.560.367	178.595.578
Yükümlülükler	224.505.262	(201.601.365)
Net bilanço yabancı para pozisyonu	(22.944.895)	(23.005.787)
Bilanço dışı türev enstrümanların pozisyonu	25.838.296	26.926.316
Bilanço ve bilanço dışı yabancı para pozisyonu, net	2.893.401	3.920.529

31 Mart 2019	Toplam TL Karşılığı	ABD Doları TL Karşılığı	Avro TL Karşılığı	İngiliz Sterlini TL Karşılığı	Diğer TL Karşılığı
Varlıklar:					
Nakit ve Nakit Benzerleri	29.088.649	18.059.399	7.115.421	3.557.414	356.414
Finansal Yatırımlar	40.503.405	30.954.819	8.904.413	-	644.172
Finansal Faaliyetlerden Alacaklar	92.074.212	39.742.288	52.288.075	841	43.008
TCMB Rezervleri	30.892.916	11.433.529	16.182.952	-	3.276.436
Ticari Alacaklar	1.131.942	439.672	652.784	2.842	36.644
Diğer Aktifler	7.869.243	5.563.088	2.203.929	143	102.082
Toplam varlıklar	201.560.367	106.192.795	87.347.574	3.561.240	4.458.756
Yükümlülükler:					
Alınan Krediler ve İhraç Edilen Menkul Kıymetler	57.689.264	45.329.962	12.217.848	-	141.454
Müşteri Mevduatları	161.939.971	95.279.009	59.023.746	3.565.898	4.071.317
Ticari Borçlar	430.309	263.189	134.995	1.531	30.593
Diğer Borçlar ve Karşılıklar	4.445.718	3.833.675	563.355	1.147	47.542
Toplam yükümlülükler	224.505.262	144.705.835	71.939.944	3.568.576	4.290.906
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu	25.838.296	38.393.242	-12.239.829	-2.589	-312.528
Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	2.893.401	-119.798	3.167.801	-9.925	-144.678

31 Mart 2019 itibarıyla konsolide net dönem karına etkisi olan net yabancı para varlık pozisyonu Akbank ve Philips-Philip Morris hariç olmak üzere (uzun) 1.805.934 TL'dir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 25 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

25.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

31 Aralık 2018	Toplam TL Karşılığı	ABD Doları TL Karşılığı	Avro TL Karşılığı	İngiliz Sterlini TL Karşılığı	Diğer TL Karşılığı
Varlıklar:					
Nakit ve Nakit Benzerleri	23.603.634	16.396.562	5.458.393	1.403.846	344.833
Finansal Yatırımlar	26.175.616	19.210.249	6.342.367	-	623.000
Finansal Faaliyetlerden Alacaklar	95.632.459	44.747.843	50.843.790	3.001	37.825
TCMB Rezervleri	23.504.830	11.522.486	8.549.661	-	3.432.683
Ticari Alacaklar	932.242	216.542	638.387	23.246	54.067
Diğer Aktifler	8.746.797	6.404.821	2.220.539	143	121.294
Toplam varlıklar	178.595.578	98.498.503	74.053.137	1.430.236	4.613.702
Yükümlülükler:					
Alınan Krediler ve İhraç Edilen Menkul Kıymetler	57.923.109	45.858.329	11.873.391	-	191.389
Müşteri Mevduatları	138.209.510	87.646.861	43.801.101	3.267.100	3.494.448
Ticari Borçlar	288.550	116.258	132.337	956	38.999
Diğer Borçlar ve Karşılıklar	5.180.196	2.123.396	2.973.325	2.230	81.245
Toplam yükümlülükler	201.601.365	135.744.844	58.780.154	3.270.286	3.806.081
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu	26.926.316	38.527.196	(12.450.162)	1.852.690	(1.003.409)
Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	3.920.529	1.280.855	2.822.821	12.640	(195.788)

31 Aralık 2018 itibarıyla konsolide net dönem karına etkisi olan net yabancı para varlık pozisyonu Akbank ve Philips-Philip Morris hariç olmak üzere 1.675.565 TL'dir.

Banka'nın yabancı para pozisyon riski önemsiz seviyede olduğu için kur değişimlerinin finansal tablolar üzerinde önemli etkisi bulunmamaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 25 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

25.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda bankacılık endüstriyel bölümü dışında kalan Grup şirketleri için Grup'un bilançosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlerle ulaşacağı durumlar özetlenmiştir:

31 Mart 2019	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD kurunun %20 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	283.631	(283.631)
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	283.631	(283.631)
Avro kurunun %20 değişmesi halinde		
Avro net varlık/yükümlülüğü	16.974	(16.974)
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	16.974	(16.974)
Sterlin kurunun %20 değişmesi halinde		
Sterlin net varlık/yükümlülüğü	344	(344)
Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-
Sterlin net etki	344	(344)
Diğer döviz kurlarının ortalama %20 değişmesi hali		
Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	438	(438)
Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	-	-
Diğer döviz varlıkları net etki	438	(438)
31 Mart 2018	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD kurunun %20 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	186.042	(186.042)
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	186.042	(186.042)
Avro kurunun %20 değişmesi halinde		
Avro net varlık/yükümlülüğü	23.583	(23.583)
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	23.583	(23.583)
Sterlin kurunun %20 değişmesi halinde		
Sterlin net varlık/yükümlülüğü	929	(929)
Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-
Sterlin net etki	929	(929)
Diğer döviz kurlarının ortalama %20 değişmesi hali		
Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	1.311	(1.311)
Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	-	-
Diğer döviz varlıkları net etki	1.311	(1.311)

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 26 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.